

حضرت لعل شهباز قلندر

مزار جو حضرت لعل شهباز قلندر

محمد عبدالحفيظ پاران

hafeezanwar7@gmail.com: اي ميل

شايع ٿيل پاران

© محمد عبدالحفیظ

پهريون شايع ٿيل 1441/2019

سيونڊ شايع ٿيل 1446/2025

سڀ حق محفوظ آهن. هن اشاعت جو ڪو به حصو پبلشر جي تحريري اجازت کان سواءِ ٻيهر پيدا نه ٿو ڪري سگهجي يا حاصل ڪرڻ واري نظام ۾ محفوظ نه ٿو ڪري سگهجي، يا ڪنهن به صورت ۾ يا ڪنهن به طريقي سان، اليڪٽرانڪ يا ٻي صورت ۾ منتقل نه ٿو ڪري سگهجي.

ليکڪ جو

تعارف

مائي گينيز

دنيا رڪارڊ

دعويٰ سڃاڻپ: 287230

ميمبرشپ نمبر:

252956 پيارا مسٽر.

محمد عبدال حفيظ

مهرباني توهان لاءِ موڪلڻ اسان جي تفصيل جو
تنهنجو تازيون رڪارڊ تجويز پڻ قسطن جي ترجمي
جو عالمي رڪارڊ لاءِ اسان کي اهو چوڻ کان ڊپ
آهي ته اسان هن کي گنيز ورلڊ رڪارڊ طور قبول
ڪرڻ کان قاصر آهيون.

جي تفصيل جو ٻه

قسطن اويس آف

قرني.

.ٽيپو سلطان

بدقسمتي سان، اسين ڪريو اڳ ۾ ئي آهي هڪ
رڪارڊ لاءِ هي ڪيٽيگري ۾ جيڪو توهان حاصل ڪيو
آهي اهو هن کان بهتر ناهي. موجوده عالمي رڪارڊ
آهي:

الف ڇهه صفحو دستاويز حقدار عالمگير اعلان جو
انسان 1948ع ۾ گڏيل قومن پاران تيار ڪيل
"رائٽس" جو ابخاز کان زولو تائين 321 ٻولين ۾
لهجن ۾ ترجمو ڪيو ويو.

اسان کي خبر آهي ته هي توهان لاءِ مايوس ڪندڙ هوندو. تنهن هوندي به، اسان توهان جي درخواست تي مخصوص موضوع جي علائقي ۾ مجموعي طور تي رڪارڊ جي حوالي سان احتياط سان غور ڪيو آهي ۽ اهو اسان جو فيصلو آهي. گينيس دنيا رڪارڊس آهي مطلق صوابديد جيئن جي طرف ڪهڙن گنيز ورلڊ رڪارڊ جون درخواستون قبول ڪيون وينديون آهن ۽ اسان جو فيصلو آخري هوندو. گنيز ورلڊ رڪارڊ پنهنجي صوابديد تي ۽ ڪنهن به شيءِ لاءِ

سبب سڃاڻپ ڪريو ڪجهه رڪارڊ جيئن يا ته نه وڌيڪ ڊگهو نگراني ڪيل پاران گنيز ورلڊ رڪارڊ يا هاڻي قابل عمل نه رهيو. جيئن ته توهان جي رڪارڊ جي درخواست قبول نه ڪئي وئي آهي، گنيز ورلڊ رڪارڊ ڪنهن به طرح سان نه آهي توهان جي سرگرمي سان لاڳاپيل تجويز رڪارڊ ڪريو ۽ اسان ڪنهن به طرح سان هن سرگرمي جي حمايت نٿا ڪريون. جيڪڏهن توهان اڳتي وڌڻ جو انتخاب ڪيو سان هي سرگرمي پوءِ هي آهي ٿيندو هجڻ جو تنهنجو پنهنجو مرضي ۽ توهان جي پنهنجي خطري تي.

هڪ دفعو ٻيهر مهرباني توهان لاءِ تنهنجو دلچسپي □
گنيز دنيا رڪارڊس

،توهان جو مخلص

رالف حنا ريڪارڊز انتظام ٿيم

هڪ تعريف جو ڪم جو جي ليکڪ پاران افتخاري سلسلا

هي نوٽ ڏيکاري ٿو جيئن افتخاري سلسلا جي
ترجمي جي ڪم جي تعريف هيٺ ڏنل ڪتاب ليکڪ
جو آهي □ شامل ڪرڻ هي ڪتاب 'مسلمان بزرگ
□ صوفي' (تذڪرتل عاليه از فرید الدین عطار) جيڪو
تمام گهڻو آهي مغربي دنيا □ مشهور انگريزي ڄاڻڻ

وارن ماڻهن ۽ انهن جي ويب سائيٽ تي

جي لنڪ هيٺ ڏنل آهي، جيڪو ڏيکاري ٿو ليکڪ جو ڪتاب ۽ نالو محمد عبدالحفيظ رحه جي نالي سان، انهن جي ويب سائيٽ تي. ان جو لنڪ هن ريت آهي
پٺيان

[www.silsilaeiftekhari.in/SufiBooks/140/Mohammed%20Abdul%20Hafeez%20R.A/ترڪرا-ٽول-اوليا%20\(يادگار%20جو%20جو%20.aspx.سینٹس\)](http://www.silsilaeiftekhari.in/SufiBooks/140/Mohammed%20Abdul%20Hafeez%20R.A/ترڪرا-ٽول-اوليا%20(يادگار%20جو%20جو%20.aspx.سینٹس))

هي آ جي افتخاري سلسله جي سرڪاري سائيٽ. ...
محمد عبدل حفيظ رح؛ سيرت فقر العارفين مولانا
حڪيم سيد سڪندر شاهه آر اي؛ سوانح مولانا ڪمرو
شيخ شبلي نعماني آر اي؛ صوفي

بابت جي ليکڪ محمد عبدالحفيظ

آهي هڪ مشهور ليکڪ، سندس ڪجهه ڪتاب آهن
لاءِ هڪ جذبو پڙهندڙن کي حضرت خواجه شمس
الدين ترڪ ۽ حضرت بو علي قلندر جي ڪتاب ۽

شامل آهي. هي آهي هڪ جو جي گهڻا گهريل حافظ
 .انور ليکڪ دنيا جي چوڌاري پڙهندڙ

پيارا

سپ

سلام

مهرباني ڪري ڳوليو جي لنڪ جيئن پٺيان

[www.download-books.live/show/
 book/42604653/hadrat-khaja-شمس
 الدين-ترڪ-ام-هدرات-بو-علي-قلندر/
 11969862/407172e5/#](http://www.download-books.live/show/book/42604653/hadrat-khaja-شمس-الدين-ترڪ-ام-هدرات-بو-علي-قلندر/11969862/407172e5/#)

مهرباني

ون

محمد عبدالحفيظ
 هafeezanwar@yahoo.com اي ميل

مواد

i. ديباچو

10

1._32

حضرت لال شهباز قلندر

ديباچو

هي ڪتاب ترجمو جو جي قسطون آهن شامل
 ڪيو ويو کان جي اردو ڪتاب حضرت لعل شهباز
 قلندر لکيل باران محمد رشيد علي هي هي
 ڪتاب اردو زبان ۾ تمام گهڻو مشهور ۾
 مشهور آهي ۾ جنهن ۾ حضرت جا ڪجهه عظيم
 ڪارناما موجود آهن. شهباز لال قلندر ۾ جي علائقو
 جو جي سنڌ، اهي تفصيل آهن نه اڃا تائين ڄاتل
 سڃاتل جي طرف عام ۾ خاص ماڻهو ۾ اهي باب هن
 ڪتاب ۾ شامل ڪيا ويا آهن ۾ جيڪي تمام دلچسپ
 انداز ۾ موجود آهن، تنهن ڪري پڙهندڙن کي وڏي
 دلچسپي ملندي ۾ هن معاملي ۾ ڏيان

حضرت لعل شهباز قلندر 538 هجري ۾ رجب جي
 مهيني ۾ مرونڊ ۾ پيدا ٿيا. سنڌي ڪتاب قلندرنامه ۾
 جنهن ۾ هڪ ٻول ۾ داخل ٿيڻ بابت سندس تاريخ جو
 پيدائش ۾ سال ۾ انهيءَ شعر مان اهو واضح ٿئي ٿو
 ته هو 538 هجري ۾ پيدا ٿيو هو. ۾ هن 112 سالن
 جي عمر ۾ 650 هجري ۾ وفات ڪئي.

حضرت لعل شهباز قلندر هڪ سيد صوفي بزرگ،
 فلسفي، شاعر ۾ قلندر پيدا ٿيا. ۾ سندن نالو سيد
 حسين شاهه هو، هو صوفين جي سهرورديه
 سلسلي سان تعلق رکندا هئا. انهن مذهبي رواداري
 جي تبليغ ڪئي. وچ ۾ مسلمان ۾ هندو. هزارين جو

زائرين گهمڻ هر سال سندس مزار تي، خاص طور تي سندس عرس جي تقريب جي موقعي تي

جي ڪري مٿي ڏنل حقيقتون □ تفصيل، جيڪڏهن بڙهندڙ ڪتاب جو پهريون صفحو بڙهڻ شروع ڪندا □ نه رڪندا جيستائين اهي هن ڪتاب جي آخري صفحي تي نه پهچن، ڪجهه دلچسپ واقعن جي طور تي بڙهندا □ □ گڏوگڏ پاڪ بزرگن جا ٻيا عظيم معجزا □ ڪوششون هن ڪتاب □ شامل ڪيا ويا آهن □ انهن پاڪ بزرگن کي منظور ڪيو ويو دنيا کان ڪيتريون صديون پري سال اڳ.

جيتوڻيڪ هي هڪ ننڍڙو ڪتاب آهي پر ان جي اهميت جي ڪري اهو ڪيترن ئي دلچسپ واقعن □ مثبت معلومات جي ڪوريج جي ڪري تمام سٺو آهي، تنهنڪري اهو پوئس سينٽ بابت ڄاڻ □ معلومات جي سمند وانگر آهي جيڪو هو باس ڪيو ڪرڻ تي دنيا کان پري سندس عظيم ڪوششون □ ڪيترائي ڏکيا ڪم □ هي اسلام جو ڪم هن □ ڪيو ويو هو پرڏيهي زمينون تنهنڪري هي ڪتاب آهي هڪ بهترين ڪتاب □ اهو علم جو سمند پيش ڪندو ماڻهن جي رهنمائي لاءِ هن پاڪ بزرگ جي سوانح عمري بڙهڻ سان اسلام جو صحيح رستو.

هن ڪتاب جي شروعات □ مترجم جي مختصر سوانح عمري بڙهندڙ جي معلومات □ حوالي لاءِ شامل ڪيو ويو آهي.

هن عظيم بابت لکڻ لاءِ جي شخصيت سنڌ علائقو
 صرف اهو ناهي مشڪل، پر اهو آهي تمام گهڻو
 سخت هن جي حيثيت سان ڪم گهڻا ڪيا وڌيون
 ڪوششون جيئن ته اسلام جي تعليم ۽ تبليغ ۽
 چوڌاري سنڌ خطي ۽ اهڙي ڪا به شخصيت نه
 هئي سندس وقت

هن عظيم صوفي بزرگ بابت لکڻ لاءِ ۽ هڪ عظيم
 ليکڪ نه رڳو ڏکيو آهي پر تمام ڏکيو ڪم آهي جيئن
 حضرت شهباز لال قلندر هو نه صرف هڪ زبردست
 پرهيزگار شخصيت جو سندس وقت ۽ جي علائقو جو
 جي پر هو سنڌ جو به هو، هو سنڌ جي علائقي ۽
 پنهنجي تدريسي تبليغي مشن جي ڪم لاءِ مشهور ۽
 مشهور هو. هڪ ڊگهي وقت تائين هو مذهبي تقريرن،
 وعظن ۽ ماڻهن جي روحاني تربيت ۽ مصروف رهيو
 ۽ هو تبليغ ۽ تبليغ لاءِ ڪيتريون ئي وڌيون ڪوششون
 ٻڻ ڪيون سنڌ ۽ هن علائقي ۽ اسلام جو ڪم ۽
 اهڙي ڪا به شخصيت نه هئي دوران سندس وقت

هي ڪتاب ابدت ٿيل آهي ۽ عظيم ڪتاب جي
 مطابق ترتيب ڏنل 'مسلمان بزرگ ۽ صوفي'
 انگريزي نسخي ۽ (تذڪرت اولياءِ از فرید الدین
 عطار) جيڪو تمام گهڻو آهي مغربي دنيا ۽ مشهور
 انگريزي ڄاڻندڙ ماڻهن ۽. تنهن ڪري انهيءَ سبب لاءِ
 اتي هوندو ڪجهه ان ۽ ننڍا فرق آهن جڏهن ته
 مقابلي ۽ اردو ڪتاب ۽ ان جو ادب. هن ڪتاب جو
 مقصد پيش ڪرڻ آهي مغربي دنيا ۽ حتي عظيم آهي
 ڳولا ۽ مطالبو جو جي ڪتاب جو تصوف ۽ سوانح

عمریون جو باک بزرگن جن پنهنجي سڄي زندگي دنيا جي ڪنڊ ڪڙڇ ۽ اسلامي مذهب جي تبليغ ۽ تبليغ لاءِ گذاري ۽ گذاري. الله جي آخري نبي جي روايت ۽ عمل.

ليکڪ جو تعارف

**جي اشاعت نوٽ ۽ جي ٻيون قسط پاران
مسٽر. ديود روزنهام، نيو يارڪ
ٽائمرز**

فريد الدين عطار کي فارسي جي ممتاز صوفي شاعرن مان هڪ سمجهيو ويندو آهي. ادبي روايت. سندس زندگيءَ جو عرصو غير يقيني آهي، جيتوڻيڪ کيس 12هين ۽ 13هين صدي عيسوي ۽ نيشاپور ۽ پيدا ٿيڻ جو سبب قرار ڏئي سگهجي ٿو. ۽ ڇا آهي اڄ ايران، عطار ظاهري طور تي هو هڪ دواساز، پر سندس ذاتي زندگي بابت ٿوري معلومات ملي ٿي. پنهنجي حياتيءَ دوران هن تقريبن 9 ڪتاب لکيا آهن، جن ۽ مشهور ڪتاب به شامل آهن. منطق الطير (پکين جي ڪانفرنس) ۽ الاهي نام (خدا جي ڪتاب) جي طور تي ڪم ڪري ٿو. مسلم سنت ۽ صوفيات عطار جي واحد مشهور نثر جو

هڪ خلاصو آهي، جيڪو اي جي اربري پاران ترجمو ڪيو ويو آهي. ڪم: تدقيرات ال- اولياء (جي يادگار (اوليائون) ، جنهن تي هن پنهنجي زندگيءَ جو گهڻو موت کان اڳ حصو ڪم ڪيو ۽ جيڪو سندس عوامي طور تي موجود هو. جنهن کي سڀ کان وڌيڪ دلچسپ داخلا سمجهيو ويندو آهي ۽ هي ڪتاب، عطار لاڳاپيل آهي جي ڪهاڻي جو جي عملدرآمد جو علاج، اهو صوفي جنهن لفظ چيا هئا "مان آهيان" سچائي" پرجوش غور و فڪر جي حالت ۽. اربري جو ترجمو هڪ خلاصو آهي؛ اويس القراني تي داخلا ترجمو ڪيو ويو آهي محمد عبدالحفيز،

بي. ڪام . ، حيدرآباد، انڊيا، ڇڏيل ۽ آربري 'ايس متن، آهي شامل آهي هيٺ ڏنل لنڪ ۽: اويس القراني.

مهرباني ڪري نوٽ ڪريو ته هي قسط انٽرنيٽ تي تمام گهڻي مشهور آهي ۽ ساڳئي عنوان جو ٻيو ڪو به مضمون پڙهندڙ جي ضرورتن کي پورو نٿو ڪري. ۽ ڏيڻ پورو تفصيل. تنهنڪري لاءِ جي سبب ۽ ڪيترائي ملڪ، هي مضمون تمام گهڻو مشهور آهي ۽ ڪيترن ئي ويب سائيٽن تي شامل ڪيو ويو آهي حوالي ۽ تحقيق جي مقصد لاءِ عوامي پڙهڻ پڻ. آمريڪا جي ويب سائيٽ تي تفصيل جنهن تي ٻيو قسط موجود آهي هيٺ ڏنل آهي.

=====

اويس قرني جو

html هزار - ایدوب پی ڊي ایف - ڌیک جیئن 113

=====

تي کيس، کهڙي هئا وضاحت ڪئي وئي پاران جي نبي.

. پوءِ اويس جو ڦرني

ترجمو ٿيل کان اردو جي طرف انگريزي پاران محمد . .

.الف. حفيظ، بي گام

. . . حيدرآباد، انڊيا، حوالو ڪتاب

[www.omphaloskepsis.com/ebooks/
pdf/Owaise.pdf.And](http://www.omphaloskepsis.com/ebooks/pdf/Owaise.pdf.And)

تذڪراتل-اوليا' پاران فریدالدین عطار

تعارف

فرید الدین عطار کي فارسي ادبي روايت جي ممتاز صوفي شاعرن مان هڪ سمجهيو ويندو آهي. سندس زندگي جو عرصو غير يقيني آهي، جيتوڻيڪ کيس 12 هين ۽ 13 صدي عيسوي ۾ رکيو وڃي ٿو جيڪو نيشاپور ۾ پيدا ٿيو جيڪو اڄ ايران آهي. عطار ظاهري طور تي هڪ دواساز هو پر ٿورو ڄاڻ بابت سندس ذاتي زندگي آهي ڄاتل سڃاتل. دوران سندس يقين آهي ته هن پنهنجي زندگيءَ ۾ تقريبن 9 ڪتاب لکيا آهن، جن ۾ "دي منطق الطير" ("دي ڪانفرنس آف دي برڊز") ۾ "دي ڪنفرنس آف دي برڊز" جهڙا مشهور ڪم شامل آهن. الاهي نام

(خدا جو ڪتاب) تذڪرات الاوليا (مسلمان سنت □
 (مائسٽڪس) فارسي ادب جي دنيا جي مشهور
 ڪلاسيڪل ڪتاب سمجھي ويندي آھي جيڪا چڄي
 □. ٻيهر ورجائي وئي
 .چپيل □ ڪيترائي ملڪ

هڪ خلاصو، جيڪو اي جي آريري پاران
 ترجمو ڪيو ويو آهي، جو عطار جو رڳو ڄاتل
 سڃاتل نثر ڪم تذڪرات الاوليا (جي يادگار جو جي
 (اولياء)

جنهن تي هن ڪم ڪيو سڄي □ سندس زندگيءَ
 جو گهڻو حصو □ جيڪو موجود هو سندس موت
 کان اڳ عوامي طور تي. آريري جو ترجمو هڪ
 ترجمو خلاصو آهي. اويس تي داخلا قراني جو
 پاران مان

جيڪو آريري جي متن □ ڇڏي ڏنو ويو هو □ شامل
 ڪيو ويو آهي مٿي ويب سائيٽ. تذڪره الاولياء
 شيخ فريد الدين عطار □ ڪيترائي باب لکيا □ انهن
 □ اتي بابن □ مڪمل معلومات آهي □ عنوانن جا
 تفصيل موجود آهن. سندس انداز لکڻ تمام
 دلچسپ آهي □ انهي ڪري پڙهندڙن کي ياد هوندو
 .مٿي ڏنل عظيم ڪتاب جا باب گهڻي وقت تائين

ڪيترن ئي وڏن بابن جي ڪري هي ڪتاب تمام گهڻو
 ترجما دنيا □ ان جا مشهور آهي. □
 دنيا جي ڪيترين ئي ٻولين □ موجود آهن. مسٽر.
 ڊيوڊ روزنام جو اي ميل پيغام بابت جي اشاعت
 آن آف قرني قسط جو 'اوائيز

ويب سائيت

جو آمريڪا www.omphaloskepsis.com

، تي جون 8، 2005، تي 9:24 ايم
:لکيو < lijphart@mac.com > ڊيوڊ روزنهام

، ڏيان : مسٽر. حفيظ
مان آهي حاصل ڪيو جي آر ٽي
ايف فائل.
مهرباني توهان.

ٿيندو پوسٽ اهو دوران جي اڳيون تازه ڪاري جو جي
سائيت.

ڊيوڊ روزنهام

نيويارڪ ٽائمز جي مسٽر ڊيوڊ اي روزنهام
اوائيس القراني هو جي مهرباني پيو باب

شايع ٿيل تي جي
پٺيان ويب سائيت پاران مسٽر ڊيوڊ اي. روزنهام
جيئن هو هو جي ايڊيٽر هيٺ ڏنل ويب سائيت جو.
مسٽر ڊيوڊ اي. اوواسي تي داخلا بابت روزنهام جو
قرني جو. مسلم اشاعت نوٽ

سنت □ صوفيات هڪ خلاصو آهي، جيڪو
 اي جي آربري پاران ترجمو ڪيو ويو آهي، جيڪو
 عطار جي واحد مشهور ڪتاب جو آهي. نثر جو
 ڪم: تذكرة الاوليا (اوليائن جي يادگار)، جنهن تي
 هن ڪم ڪيو. سندس زندگيءَ جي گهڻي حصي □ □
 جيڪو سندس موت کان اڳ عوامي طور تي موجود
 هو. ڪهڙي □ هن ڪتاب □ سڀ کان وڌيڪ دلچسپ
 داخلا سمجهي ويندي آهي، عطار ڪهاڻي بيان ڪري
 ٿو جي علاج جو قتل، اهو صوفي جنهن هڪ
 لفظ □ "مان سچ آهيان" چيو هو. پرجوش سوچ جي
 حالت.

آربري جو ترجمو آهي هڪ مختصر ڪرڻ؛ جي
 داخلا تي اويس القراني ترجمو ٿيل پاران محمد
 ،.عبدال حفيظ، بي. ڪام
 حيدرآباد، انڊيا ڇڏيل □ آربري جو متن، آهي
 شامل آهي □ هيٺ ڏنل لنڪ: اويس القراني
 =====

اويس جو قرني (پي ڊي ايف). 2.

اويس قرني (ڪلون) وانگر 70,000
 ملائڪ پيدا ڪندو. □ ڪڏهن ... اويس
 جو قرني ٻڌايو کيس جي طرف اتي
 ... رهو □ هو هليو ويو □

www.omphaloskepsis.com/ebooks/pdf/Owaise.pdf
 طور html - هزار 113 -
 ڏسو - هن سائيت تان وڌيڪ - محفوظ ڪريو

=====

نئون يارڪ پيرا رپورٽر مسٽر. ڊيوڊ اي. روزناما هو مار، ڦر ۽ روانو ڪيو ويو سندس موت تائين

جنوري 2006 جي جمعي جي رات اتر اولهه 6 واشنگٽن ۾، جڏهن نئون يارڪ پيرا رپورٽر مسٽر. ڊيوڊ اي. روزناما هو ماريو ويو، ڦريو ويو ۽ موت ڏانهن موڪليو ويو. پر اندر ڪتاب تذڪرة الاوليا (مسلمان بزرگ ۽ صوفي) جي تاريخ ۽ مسٽر ڊيوڊ هميشه ياد
اي روزن بام جو نالو رکيو ويندو ڇاڪاڻ ته هن مٿي ڏنل مضمون کي خاص نوٽ سان گڏ هيٺ ڏنل تفصيلن سان شايع جو فرید ڪيو هو. 1. زندگي بابت ڪجهه تفصيل الدين عطار. 2. فرید الدين عطار جي ڪمن جي تفصيل. 3. هو مترجم (محمد عبدالعزيز) جو تعارف پڻ ڪرايو. حفيظ بي ڪام.) ۽ سندس ڪم جو ترجمو جو جي پيون مٿي ڏنل ڪتاب مان مکيه باب پئي اويس آف ڦرني.

قسط کان مٿي تذڪريات الاولياء (مسلمان اولياء)
مان آهي. (مفهوم) فريد الدين عطار پاران

منهنجو ڪم ڪري ٿو

ڪجهه جو منهنجو انگريزي ترجمو ڪم ڪري ٿو شامل
ڪريو جي پٺيان ڪتاب

تذڪيرتال اولياء (مسلمان) بزرگ □ (صوفي). 1.

جائن نوردین ملائیشيا

مسلمان بزرگ جو حيدرآباد 2.

گلزار 3.

اوليا 4

ڪشاف.

الاسرار 5

بهار.

رحمت.

هست بهشت 8.

بار ڪتاب 200 9.

جي 100 نالا جو مدينه شهر 10.

جي مسلمان بزرگ جو جو بائيدر. 11.

بيجاپور جا مسلمان بزرگ. 12.

14. تذڪرتل اولياء (مسلمان)

بزرگ □ (صوفي)

سوانح عمري جو حضرت سيد شاهه غلام 15.
افضل بياباني

خير مجلسون جي صلاحون جو حضرت ناصرالدين. 16.
چراغ دهلوي

سوانح عمري جو حضرت خواجه عثمان. 17.

هاروني

سوانح عمري جو حضرت بابا تاج الدين. 18.

- ناگپور
 انيس اروا پاران حضرت خواجه معين. 19.
 الدين چشتي
 سوانح عمري جو نبي محمد (امن هجڻ تي. 20.
 کيس)
 سوانح عمري جو حضرت معشوق رباني. 21.
 وارنگل
 سوانح عمري جو حضرت شاهه شاهه. 22.
 افضل بياباني
 سوانح عمري جو حضرت سيد شاهه سوار. 23.
 بياباني
 مسلمان بزرگ جو وارنگل. 24.
 مسلمان بزرگ جو چنائی. 25.
 مسلمان بزرگ جو اورنگ آباد. 25.

هڪ اشتهار لاءِ منهنجو ڪتاب

مسلمان بزرگ □ صوفين جو
تذڪريات الاوليا
ڪان قسطون جو
فريد الدين عطار

اڳ □ ئي جاري ٿيل آهي □ ان جي وڪرو جي
 قيمت 35.00 رينگت في ڪاپي آهي
 هيٺ ڏنل ايڊريس تان سڌو ملائيشيا ڪان حاصل
 ڪري سگهجي ٿي. □ جيڪا

Farid al-Din Attar was a Persian poet and Sufi mystic. Living during a turbulent era of political uncertainty, he turned inwards, exploring the realm of God and the paths to Him through mystical poetry. Little about Attar is known with certainty. His name (literally, 'Perfume of Roses') indicates that, like his father, he was a druggist and followed the calling of a medical man. Supposedly reliable Persian sources vary in the year of his death by a span of 43 years. One reason for this uncertainty is that, unlike other Islamic poets, he did not write flattering panegyrics about his own life and greatness. This is to his personal credit, but unfortunate for the historian. We are certain only of the fact that he was born in Nishapur in north-eastern Persia; he passed 13 years of his youth in Mashad, and spent much of his life collecting poetries of other Sufi mystics.

Muslim Saints and Mystics

Translated by
Mohammed Abdul Hafeez

Muslim Saints and Mystics

Episodes from
the Tadhkirat al-Awliya
of Farid al-Din Attar
(Supplementary Version)

Translated by
Mohammed Abdul Hafeez

شايع ٿيل پاران

نوردين
پوباكس جي
طور تي 42-
گومبڪ،

ڪوالا ڪولمپور 53800
ٽيليفون: 03-40236003
فيڪس 03-40213675

اي ميل : asnoordeen@yahoo.com

مسلم سينٽس"
اينڊ مسٽڪس
اڀي سوڊس " جو
اشتھار ڪان جي
تذڪرات
الاوليا جو فريد الدين
عطار (اضافي نسخو)

Amazon. هي ڪتاب اڳ ۾ ئي شايع ٿي چڪو آهي پاران دوران سال 2014 ۾ ان جي books USA وڪرو جي قيمت 5.00 آمريڪي ڊالر في ڪاپي ۾ ڪهڙي آهي ڪري سگهي ٿو هيٺ ڏنل ايڊريس تان سڌو سنئون ملي سگهي ٿو.

هن ڪتاب ۾ فريد الدين عطار جي ٽن ڊگهين قسطن جو ذڪر آهي. ڪتاب 'مسلمان بزرگ' ۾ صوفي شامل ڪيو ويو آهي ۾ ڪهڙي دنيا جي شيخ ابوالحسن بابت قرقاني مشهور قسط ۾ موجود آهي ۾ ان کي ڄاڻ ڏني وئي آهي جو جي عام عوامي ۾ پيو سڪيو ماڻهو جو بزرگن ۾ تصوف جو علم جيڪو سوانح عمري آهي شيخ ابوالحسن قرقاني جي تفصيل هن ڪتاب جي هن قسط کان سواءِ ڪٿي به نه ملي آهي. پتو آهي ڏنو ويو جيئن پٺيان کان ڪهڙي هي ڪتاب ڪري سگهي ٿو هجڻ هتي سڌو سنئون ايميزون. ڪام

جي بايو لنڪس جو جي ليکڪ

منهنجو نالو آهي محمد عبدال حفيظ ۾ مان آهي گريجوئيشن ڪئي واپار ۾ کان عثمانيه. يونيورسٽي، حيدرآباد، انڊيا.

مان اسلامي ڪتابن جو مترجم آهيان □ صوفي ڪتابن □ دلچسپي رکان ٿو □ مشهور صوفي ڪتاب 'تدقيرات الاوليا' جا 58 باب ترجمو ڪيا آهن. فريد الدين عطار 2009 □ اردو کان انگريزي □ ڪجهه باب ڪتاب هيٺ ڏنل ويب سائيٽ تي شايع ٿيل هئا □ واجب الادا جي طرف قسم فضل □ مدد جو الله اتي آهي سٺو جواب کان ان جا پڙهندڙ □ وڏو انگ تي تمام گهڻا ويب سائيٽون. مان آهيان هڪ رٿابند سڪريٽري □ ڪيترن سالن تائين هڪ خليج ملڪ □ ڪم ڪيو □ هڪ پٽ آهي □ سندس نالو محمد عبدالواسع رباني آهي، جيڪو سينٽ ڊومنگس اسڪول سليم نگر ڪالوني حيدرآباد □ پڙهندو هو □ انجنيئرنگ ڪاليج گل بيگا □ هو هڪ آئي ٽي KBN انجنيئر آهي □ پرڏيهه □ ڪم ڪري رهيو آهي. اسان آهن چار هجڻ ننڍو پوٽا پوٽا □ انهن جو نالا آهن هيٺ ڏنل طور تي □ انهن □ شهزان تمام هوشيار چوڪرو آهي □ منهنجي زال جو نالو اطهر فاطمه آهي □ منهنجي ٽنهن جو نالو جوهي ياسمين آهي □ هن سينٽ ڊومنگس اسڪول سليم نگر ڪالوني حيدرآباد، وائي گرلز ڪاليج □ تعليم حاصل ڪئي هئي. □ مديني جون چوڪريون ڪاليج کي انهن تعليمي ادارن جي هڪ غير معمولي □ ذهين شاگرد جي حيثيت سان. 1. محمد سليمان 2. محمد عثمان 3.

4. سحرش فاطمه محمد شهزان

مان مزو وٺو ڪري رهيو آهي ترجمو جو صوفي ڪم ڪري ٿو □ منهنجو ترجمو ٿيل پهريون قسط

نيويارڪ ٽائمز جي مسٽر ڊيوڊ روزنام جي هيٺ
ڏنل اشاعت نوٽ سان موجود آهي جيڪا تي
موجود آهي مٿي ذڪر ڪيل مشهور آمريڪا ويب
سائيٽ.

منهنجو ٽي نظمون

مهرباني ڪري منهنجا ٽي نظم ڳوليو. جيڪي هيٺ
ڏنل آهن □ اهي منهنجي ڪاليج جي ڏينهن کان
مشهور □ مشهور آهن □ جيڪي اڳ □ ئي شايع ٿي
چڪا آهن. □ جي آڻو ڪاليج رسالو جو حيدرآباد □
هاڻي مان هن ڪتاب □ اهي نظم شامل ڪيا آهن.

جي تاج محل

رات جي
اونداھي □
مان دورو ڪيو
جي مقبرو جو
اچو
شاندار چنڊ جي روشني □
مڪمل خوبصورت
شاهجهان جي محبت □
ممتاز جي خوبصورتِي اڄ
جي محبت □ غربت جو
مذاق اڏائڻ ڪو به نه پنن

بغير جذبات جو تاج محل
 جي شان و شوڪت ڏسڻ
 کان پوءِ خوبصورتي
 جي تاج هو ياد ڏياريندڙ مان
 جي ڊيوٽي جو پيار ۽ بادشاهه
 جي محبت جي طاقت ڏيکارڻ
 اڄ به تڪرار جي اونداهي ۽
 جي تاج اهي تبليغ هڪ سبق جو پيار ۽ زندگي
 مواد محمد عبدال حفيظ، بي. ڪام

تنهنجو ياداشت

سندس موت ڏينهن آيو سان جي خوشبو جو
 پيار ڪندڙ اهي يادون جيڪي اسان جي
 اداس ترين پياري يادن جي ڪوٽائي کي
 ڌڙڪائي ڇڏيو، موسمي تبديلين ۽ ٻين
 دنياوي معاملن ۽ به
 ڪري سگهي ٿو نه گهٽ ڪرڻ پري
 سندس ڏکوئيندڙ پيار ڪندڙ يادون سڀ
 کان وڌيڪ ڏکوئيندڙ غم جي ڪري،
 اسان جا روح ٿل آهن.
 اسين آهن دنياوي هارائيندڙ ۽
 اسان جو دليون آهن ٿل او:
 سندس ڏکوئيندڙ يادون توهان کي
 نه مرن گهرجي دنيا جي نجات کي
 ڍڪڻ لاءِ اسان جي رهنمائي ڪريو

اوهه : جي آسماني رب وٺندو آهي تون خيال جو
 هي پيارو روح جنهن ڪڏهن به ڪنهن دنياوي
 سڪون ۽ خوشي جو منهن نه ڏنو
 .مواد محمد عبدال حفيظ، بي. ڪام

جي مدھم شعلو

جڏهن جي شعلو جو سندس زندگي
 هو وڃڻ جي طرف مدھم
 اسان مان ڪو به اتي الوداع چوڻ لاءِ
 ناهي.

اسان جي سڄي زندگي لاءِ اهو
 ڪيترو ڏکوئيندڙ آهي ته اسين
 هن کي موت جي وقت نه
 ڏسي سگهون ٿا موت هر
 انسان لاءِ يقيني آهي پر هن
 جي موت ڪيتري عجيب هئي؟
 هن جا پيارا مائٽ هن کان پري
 هئا ۽ اهي آخري ملاقات لاءِ
 پهچي نه سگهيا. اسان گهرجي
 يقين ڪرڻ ۽ جي آسماني رب
 جنهن اسان جي وسيع ۽ عظيم
 انساني زمين کي ٺاهيو
 ضرور، هوءَ آهي حاصل ڪيو هڪ

پوزيشن ۽ جي قبر زمين
 تنهن ڪري، اسين گهرجي نه پریشان ٿيڻ الله آهي

زبردست □ چاتل سڃاتل.
 مواد محمد عبدال حفيظ، بي. ڪام.
 =====
 =====

جي ليڪڪ روئيو تمام گهڻو گهڻو تي جي قاضي پٽ قبر صحن

ليڪڪ پرڏيهي ملڪ جي خدمت کان واپسي تي دورو
 ڪيو قاضي پٽ کان پوءِ هڪ خال جو ڪيترائي سال
 جي قبر جو سندس تازو مئي 2014 جي مهيني □
 قاضي پٽ □ ڏاڏو □ ڏاڏي

جڏهن هن پنهنجي ڏاڏي جي قبر تي زيارت ڪئي، جيڪا
 هڪ وڏي نيم جي وڻ هيٺان آهي □ ان جو چانو قبرستان
 جي وڏي حصي تي پڪڙيل آهي □ منهنجي ڏاڏي جو قبر
 آهي واقع ڀرسان جي قبر جو منهنجو ڏاڏو. ٻئي قبرون
 آهن ڪوھ برقرار رکيو ويو تنهنڪري آهن موجود □ جي
 سٺو حالت

جيئن ته ٻئي قبرون وڏي پراڻي نيم جي وڻ هيٺان
 آهن، تنهنڪري اتي تمام گهڻو چانو آهي □ تمام
 گهڻو ٿڌو □ پرسڪون ماحول □ آرام موجود آهي.
 تنهن ڪري اتي امن □ آرام جو ماحول تمام گهڻو
 موجود آهي، ڇاڪاڻ ته نيم جي وڻ جي تاريون

اتي ٿڌيون آهن. قبرستان ۾. انهيءَ ڪري
 ٿڌي ۾ امن جو ماحول آهي. ۾ انهيءَ سبب جي
 ڪري اتي ٿيندو هجڻ سوچڻ اڀرڻ ۾ جي ذهن جو
 جي ليکڪ اهو ٻئي پرامن حالت ۾ رهن ٿا
 پر ليکڪ اتي تمام گهڻو روئيو ڇاڪاڻ ته سندس
 ڏاڏو جيڪو هو منتظم جو جي مزار جو قاضي پيت
 لاءِ ڪيترائي سال ۾ سندس ڏاڏي جيڪا ڪيترن
 سالن کان قاضي پيت ڳوٺ ۾ رهي ٿي ۾ هوءَ ائين
 ڪندي هئي

گهڻي ڪوشش اتي ۾ هن اتي ڪيترين ئي ضرورت
 مند عورتن ۾ ٻارن جي مدد ڪئي، تنهن ڪري هاڻي
 قاضي پيت جي
 قبرستان ۾ دفن آهن. مزار ۾ ڪو به نه آهي نه اتي
 ۾ جي ڳوٺ جي طرف گهمڻ انهن کي انهن جي
 نسب مان پر ڪيترائي نامعلوم زائر انهن جي قبرن
 تي وڃي رهيا آهن ۾ جي ليکڪ آهي ذاتي طور تي
 ڪيترائي ڏٺا گل تي جي قبرون جيڪي انهن نامعلوم
 ماڻهن طرفان رکيا ويا هئا.

ڪنيڪشن جو جي ليکڪ جو خاندان ميمبر سان قاضي پيت

جڏهن منهنجو ڏاڏو شيخ دادن ٻئي هنڌ کان منتقلي
 تي قاضي پيت جاگير پهتو ۾ حضرت سيد شاهه
 سرور جي دور ۾ قاضي پيت جاگير ۾ صوفي
 مرڪز جي تعليمات کان متاثر ٿيو. بياباني ريڊي
 الله انهو جي جانشين ۾ پُٽ جو زبردست صوفي
 استاد حضرت سيد شاهه افضل بياباني ريڊي الله

انهو. جڏهن منهنجو ڏاڏو سندس شاگرد ٿيو ۽ هن فوري طور تي هيٺيون شيون چڙي ڏنيون. هو ڪاٻو سندس اعليٰ نوڪري ۽ جي پوليس کاتو.. 1
 2. هو ڪاٻو سندس ميڊڪ جو جنم ڏينهن. 3. هن ميڊڪ ۽ پنهنجو وڏو گهر چڙيو.
 حضرت سيد شاهه غلام بياباني رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ جي مهرباني ۽ احسان جي ڪري منهنجي ڏاڏي کي درگاهه شريف جي اسٽيٽ ايڊمنسٽريٽر جي نوڪري ۽ قاضي پيٽ جي مرڪز کان 1000 گز جي زمين جو پلاٽ مليو هو. ڳوٺ. تي هي پلاٽ منهنجو ڏاڏو هئي ٺهيل هڪ وڏو 500 گز تي گهر (گلشن منزل) ۽ 500 گز تي هڪ وڏو باغ.

حياتي، لنڪس جو جي ليکڪ

منهنجو نالو محمد عبدالحيظ آهي ۽ مون عثمانيه يونيورسٽي، حيدرآباد، انڊيا مان ڪامرس ۽ گريجوئيشن ڪئي آهي. مان اسلامي ڪتابن جو مترجم آهيان ۽ صوفي ڪتابن ۽ دلچسپي رڪان ٿو ۽ 58 باب ترجمو ڪيا آهن مشهور صوفي ڪتاب 'تدقيرات' اولياءَ پاران فرید ایل دین عطار سال ۲۰۰۹ کان اردو کان انگريزي ۽ ڪتاب جا ڪجهه باب هيٺ ڏنل ويب سائيٽ تي شايع ڪيا ويا ۽ مهرباني ڪري فضل ۽ مدد جو الله اتي آهي سٺو جواب کان ان جو پڙهندڙ ڪيترين ئي ويب سائيٽن تي وڏي تعداد ۾.

جي ڪتاب 'مسلمان بزرگ' صوفين جو هو اڳ ۾

ٺي شايع ٿيل پاران الف. ايس نوردن ملائيشيا ۾ هن ڪتاب ۾ 2013 ۾ 55 قسطون موجود آهن ۾ هڪ ٻي ڪتاب مسلم سينٽس اينڊ مسٽڪس پڻ ڪنڊل، ايميزون يو ايس اي پاران شايع ٿيل آهي، ۾ هن ڪتاب ۾ 2014 ۾ ٽي ڊگهيون قسطون موجود آهن مان هڪ رٿائڊ سيڪريٽري آهيان ۾ ڪيترن سالن تائين هڪ خليج ملڪ ۾ ڪم ڪيو آهي ۾ هجڻ هڪ پُٽ ۾ سندس نالو آهي محمد عبدال واسي رباني ، جيڪو سينٽ ڊومنسڪس اسڪول سليم نگر ڪالوني حيدرآباد ۾ ڪي بي اين ۾ پڙهندو هو انجنيئرنگ ڪاليج گليگا ۾ هو آهي هڪ آئي ٽي انجنيئر ۾ پرڏيهه ۾ ڪم ڪندڙ. اسان جا چار ننڍڙا پوٽا آهن ۾ انهن جا نالا هن ريت آهن ۾ انهن مان شهزان تمام هوشيار چوڪرو آهي ۾ منهنجي زال جو نالو اطهر فاطمه آهي ۾ منهنجي ڌيءَ جو نالو جوهي ياسمين آهي ۾ هن سينٽ ڊومنسڪس اسڪول سليم نگر ڪالوني حيدرآباد، وائي گرلز ڪاليج ۾ مدينه گرلز ڪاليج ۾ تعليم حاصل ڪئي ۾ انهن تعليمي ادارن جي هڪ غير معمولي ۾ ذهين شاگردياڻي هئي. 1. محمد سليمان 2. محمد عثمان 3 محمد شهزان 4. سحرش فاطمه مان مزو وٺو ڪري رهيو آهي ترجمو جو صوفي ڪم ڪري ٿو ۾ منهنجو ترجمو ٿيل پهريون قسطون نيويارڪ ٽائمز جي مسٽر ڊيوڊ روزنام جي هيٺ ڏنل اشاعت نوٽ سان موجود آهن جيڪو مٿي ذڪر ڪيل مشهور آمريڪا جي ويب سائيٽ تي موجود آهي.

قاضي پيٽ جاگير ۾ منهنجو پيءُ، محمد افضل

□ منهنجو ڀاءُ محمد عبدالصمد صمد □ مان محمد
عبدال حفيظ □ منهنجي پيڻ مهر يونيسا اتي پيدا ٿي
هئي. قاضي پيٽ □ منهنجي پيءُ شادي ڪئي

اختر بيگم، مسٽر عبدالمجيد جي ڌيءَ ضلعي بيدر
جو هڪ شاگرد جيڪو ان وقت تعليم کاتي □ تعليم
آفيسر طور ڪم ڪري رهيو هو. قاضي پيٽ درگاهه
شريف (مزار) □ ڪيترائي سال وڏي شهرت □ نيڪ
نامي سان خدمت ڪرڻ کان پوءِ منهنجو ڏاڏو فوت
ٿي ويو □ سندس وفات تي اسان جو وڏو گهر ويران
ٿي ويو ڇاڪاڻ ته اسان جي خاندان جا سڀئي ميمبر
حيدرآباد □ ڪجهه ٻين هنڌن تي لڏي ويا، پر منهنجي
ڏاڏي پنهنجي نوڪرائي سان گڏ وڏي اڪيلي گهر □
رهي ڇاڪاڻ ته هوءَ ڪڏهن به پنهنجي عظيم صوفي
استاد جي جاءِ ڇڏڻ جو سوچيندي ناهي. ڪيترائي
سال اتي رهڻ کان پوءِ هوءَ هتي ٿي چڪو آهي
منتقل ٿيل جي طرف حيدرآباد ڪڏهن هوءَ ٿيو بيمار
واجب الادا جي طرف سندس پير جي فريڪچر، پر
قاضي پيٽ □ عظيم صوفي سينئر لاءِ سندس وڏي
محبت جي ڪري سندس وفات تي، اسان سندس
لاش کي قاضي پيٽ کان وٺي ويا هئاسين حيدرآباد □
کيس سندس مرشد (روحاني استاد) سيد شاهه
سرور بياباني جي مقبري جي پوئين پاسي دفن ڪيو
ويو. رحه

دوران جي 1986 مان هئي ڪوشش ڪئي منهنجي
بهترين جي طرف منهنجي پهر آباد ڪريو خاندان جا
ميمبر حيدرآباد جي طرف قاضي پيٽ جاگير پر مان هو

نه ڪامياب ۽ هي معاملو
 ڇاڪاڻ ته منهنجي پٽ (محمد عبدالواسع رباني)
 جي سينٽ گبريل اسڪول فاطمه نگر ۾ داخلا لاءِ
 درخواست دير سان جمع ڪرائڻ جي ڪري قبول
 نه ڪئي وئي. اسان حيدرآباد ۾ پنهنجي خاندان جي
 ميمبرن سان گڏ رهي رهيا آهيون، پر اسان
 حضرت جي پاڪ مزار جي زيارت جو ڪو به
 موقعو ڪڏهن به نه وڃايو. سيد شاهه افضل
 بياباني آر. الف. ۾ حضرت سيد شاهه سرور
 بياباني رحه قاضي پٽ جاگير ۾ باقاعدي طور تي

هڪ تقريب جو جي چوري دوران جي خدمت جو عرصو جو منهنجو ڏاڏو قاضي پٽ جي مزار تي

سيد شاهه غلام جي دور ۾ افضل بياباني هي
 تقريب هئي ٿي رهيو آهي. تي اهو وقت اتي هو
 هڪ گرانٽ جو روپيا پنجاهه جي طرف پگهارون جو
 جي عملو جو نوٽن خانا (جي جاءِ کان ڪٿي وقت
 آهي

اعلان ڪيو ويندو هو) جنهن ۾ ڪجهه عملي جا
 ميمبر اتي ڪم ڪندا هئا ۽ ان جي سربراهي
 سپروائيزر ڪندو هو. حيدرآباد جي نظام جي
 حڪومت طرفان هر مهيني جي شاهي گرانٽ
 ڪهڙي هو استعمال ٿيل جي طرف پهچ جي طرف

جي سنڀاليندڙ جو قاضي پيت مزار کي سرڪاري
خزاني مان نگران ذريعي

کان اتي اهو ٿيندو پهچ جي طرف جي منتظم جو
سڀني لاڳاپيل عملي کي WHO جي جائداد ۾
پگهارن جي رقم ورهائڻ لاءِ استعمال ڪيو
ويندو.

تفضل حسين ايڊووڪيٽ جي حوالي سان چيو
ويو آهي ته هڪ مهيني نوبت خاني جي سپروائيزر
کي شاهي خزاني جي آفيس مان پگهار جي طور
تي پنجاهه رپيا مليا ۾ هو پڇي ويو. جي طرف
حيدرآباد. پر ۾ جي مزار عمارت جي عملو ميمبر
انتظار ڪري رهيا هئا لاءِ کيس حاصل ڪرڻ سندن
پگهارون کان کيس ۾ پر تي آخري انهن کي خبر
پئي ته سپروائيزر قاضي پيت مان پڇي ويو هو ۾
هو

هو پهتو جي طرف حيدرآباد

ان وقت قاضي پيت جي مزار جو متولي
حيدرآباد ۾ هو. تنهنڪري جي جائداد منتظم
هو WHO، شيخ دادن

جو ڏاڏو هن ڪتاب جي مترجم کي هن جي تفصيل
کان آگاهه ڪيو ويو کيس جي طرف طفل حسين
وڪالت ڪرڻ ۾ هي تقريب هو ذڪر ڪيل سيد
خواجا سادات حسين بياباني پنهنجي اردو ڪتاب
”لمت بياباني“ ۾ لکيو آهي. ڪتاب اڳ ۾ ئي ترجمو
ڪيو ويو هو مون کي حضرت سيد شاهه غلام
افضل بياباني جي سوانح عمري جي عنوان سان ۾

پيپر بيڪ ۽ اليڪٽرانڪ ڪتاب ۽ پوسٽ ڪيو ويو
 تي فارميت) ۽ هن واقعي amazon.com آهي.
 جي تفصيل سندس ڪتاب جي صفحن 110-111
 تي ذڪر ڪئي وئي ۽ ڪيس پوليس کاتي جي نگران
 خلاف ڪارروائي ڪرڻ جي درخواست ڪئي وئي.
 پنهنجي جواب ۽ طفصل حسين ايڊووڪيٽ ڪيس
 لکيو ته جيئن ته درگاهه جو متولي حيدرآباد ۽
 موجود آهي ۽ جيڪڏهن اسان سندس خلاف
 ڪارروائي شروع ڪنداسين، تنهن ڪري مهرباني
 ڪري جيڪڏهن مجرم کي معاف ڪري ڇڏيو ويندو
 ته پوءِ هن معاملي ۽ ان خلاف ڪيس شروع ڪرڻ
 مناسب نه هوندو. تنهن ڪري بهتر آهي ته پهرين
 درگاهه جي متولي کان ڪارروائي جي منظوري
 ورتي وڃي ته جيئن هن معاملي ۽ وڌيڪ ڪارروائي
 ڪرڻ مناسب هجي.

اهو هو سڪيو پاران مان اهو جي جائداد منتظم
 شيخ دادن جي مهربانيءَ سان پڙهڻ لاءِ، خط
 حيدرآباد پوسٽ ذريعي موڪليا ويا هئا
 مزار سنڀاليندڙ اتي.

اسٽيٽ ايڊمنسٽريٽر شيخ دادن، جيڪو هن مترجم
 جو ڏاڏو آهي ۽ جنهن جي ياد ۽ هي واقعو خاص
 طور تي آمريڪا ۽ انٽرنيشنل انٽرنيٽ لائبريرين جي
 پڙهندڙن جي معلومات لاءِ هيٺ ڏنل ڪتاب مان
 ترجمو ڪيو ويو آهي، خاص طور تي انهن جي
 پڙهندڙن لاءِ. ٻه ويب سائيٽون جيئن پٺيان

www.calmeo.com ۽ www.scribd.com

تي هي اهو هو ٿيو اهو نگران جو نوبت خانا کان پوءِ

خرچ جو اطلاع سنڀاليندڙ سان مليو ۽ هن کيس هن معاملي ۾ سڀ تفصيل ٻڌايا ۽ هن کانس ڊرخواست ڪئي ته هو پنهنجي غلطي معاف ڪري. ۽ هن ٺاهيو زور سان ۽ روئڻ ۽ هي معاملو ۽ هو ڊرخواست ڪيل کيس پنهنجي عهدي تي واپس شامل ٿيڻ جي اجازت ڏيڻ لاءِ.

بعد ۾ خبر پئي ته درگاهه جي متولي کي حيدرآباد ۾ سندس رهائشگاهه تي ٽن ڏينهن تائين نگران رکيو ويو هو. انهيءَ عرصي دوران اسٽيٽ ايڊمنسٽريٽر ۽ وڪيل جا خط هن تائين پهچي رهيا هئا. ان تي هن کي حيدرآباد کان قاضي پٽ تائين سفر جو خرچ نوبت خاني جي نگران کي ڏنو ويو. ۽ هو موڪليو ويو کيس کان حيدرآباد جي طرف قاضي پٽ ۽ هو هو اسٽيٽ ايڊمنسٽريٽر کي هدايت ڏني وئي جيڪا هيٺ ڏنل آهي.

ته سپروائيزر کي سندس خدمت ۾ پيش ڪيو ويو" ۽ هو پنهنجي ڪم تي شرمسار ٿيو خراب عمل تنهنڪري هو هو معاف ڪيل سندس غلطي ۽ هي معاملو. تنهنڪري توهان کيس معاف ڪريو ۽ کيس پنهنجي ڊيوٽي تي شامل ٿيڻ جي اجازت ڏيو. ٻي صورت ۾، هو غريب ماڻهو آهي جنهن سان گڏ ننڍا ٻار آهن، تنهن ڪري اهي معاشي طور تي غريب ٿي ويندا ۽ هن معاملي ۾ تباهه ٿي ويندا. نوبت خانه جي عملي جي ميمبرن جي پگهار ڪنهن ٻئي فنڊ مان بندوبست ڪريو.

تنهنڪري ڪجهه ڏينهن کان پوءِ نگران حيدرآباد کان قاضي پٽ واپس اچي رهيو هو ۽ کيس قاضي پٽ

جي مزار جي متولي □ نوبت خاني جي عملي جي
 ميمبرن جي حڪم مطابق پنهنجي عهدي تي شامل
 ٿيڻ جي اجازت ڏني وئي. هو ادا ڪيل سندن
 پگهارون کان جي پيو فنڊ پاران جي ملڪيت جو
 منتظم.

'حوالو: کان جي اردو ڪتاب 'ليمت بياباني
 مواد سيد خواجه سادات حسين بياباني

محمد پاران
 ترجمو ڪيل عبدال
 .حفيظ، بي ڪام
 مترجم مسلمان بزرگ □
 تصوف (تذڪره الاوليا فرید)

آخر □ مان هن مضمون جي پڙهندڙن کي
 درخواست ڪريان ٿو ته اسان جي ڏاڏي لاءِ دعا
 ڪن. □ ڏاڏو لاءِ ڪهڙي جي ليکڪ ٿيندو هجڻ
 واجب هن معاملي □ انهن جي مدد □ تعاون لاءِ
 انهن جو ٿورائتو آهيان. مان پڻ انهن جو ٿورائتو
 آهيان جي طرف جي اڻڄاتل سياح جو جي جون
 قبرون جي منهنجو وڏو قاضي پيت درگاهه جي
 قبرستان □ پيءُ □ ڏاڏي پنهنجي مهربان زيارتن
 لاءِ □ رکڻ جو جي گل تي جي قبرون □ لاءِ
 ڪهڙي مان مان هن احسان □ توجهه کي وساري

نه ٿو سگهان، تنهن ڪري مان هن معاملي ۾ انهن لاءِ دعا ڪندس ته هن معاملي ۾ منهنجو دل جي گهرائين سان شڪريو ادا ڪن.

محمد عبدال حفيظ، بي ڪام
مترجم مسلمان بزرگ ۾
تصوف (تذڪره الاوليا فريد)

پيارا جناب
حفيظ صاحب
وا السلام
عليڪم السلام
، عليڪم

جڙاڪ الله توهان جي مخلص وقت ۾ ڪوشش ڪندو آهي، يقيناً، اهو هڪ اهو هڪ متاثر ڪندڙ حصو آهي سٺو انگريزي ترجمو آهي ۾ اسان جي مدد ڪندو حصو سان انگريزي ڳالهائڻ ماڻهو. اتي آهن يقيني جڳهون ضرورت توهان جي ترجمي ۾ تازو ڪاري لاءِ. الله تعاليٰ توهان کي حضرت سيد جلال الدين جمال البحار معشوق رباني جي روحاني مدد سان نوازي .

مونکي يقين آهي ته اسان کي ڪيل تاليف کي وڌائڻ گهرجي حضرت سيد اولياءِ ڪوادرِي آر اي

چوڌاري ڪجھ 55 سال اڳ-- اتي آھن ٻيو تاريخي ڪتاب (اي پي آثار قديمه) موجود هجڻ گهرجن ۽ رياست مرڪزي لائبريري ۽ ٻيو لائبريريون مان ڄاڻو ڪجھ ڪتاب اهڙو جيئن مشڪة النبوة از حضرت سيد غلام علي شاهه رحمة الله عليه، محبوب ذيل منون - تذڪره اوليا دکن صفحو 248 ۽ تواريق الاولياء ٻيو حصو 528.

انشاء الله، علي پاشا حضرت معشوق الله بابت معلومات گڏ ڪندو. آري ڪان مٿي ذڪر ڪيل ڪتاب ۽ ڪان ٻيو ذريعا ۽ اسين جلد ئي هڪ نظرثاني ٿيل ايڊيشن ڇپائينداسين.

هڪ دفعو ٻيهر، مهرباني توهان ۽ اسان جو دل سان تعريف لاءِ توهان جو ترجمي جو ڪم. السلام عليكم.

مهربانيون،

سيد جلال

ڪوٽڊري

اي بيورلي 5873

سرڪل هانوور

پارڪ ايل 60133

سيل نمبر 847-436-8535

□ جي پيار ڪندڙ ياداشت جو منهنجو ماءُ

ماءُ، تون گهڻي وقت تائين جيئري رهين □
 هلي وئين. اسان 3 نومبر تي 2016 □
 ڏيکاريو اسان هڪ زندگي پاران ڊرائنگ هڪ
 سٺو روڊ نقشو زندگيءَ جو

توهان محفوظ ٿيل اسان کان وٺي ننڍپڻ تائين
 موجوده وقت جو زندگي پوءِ اسان توهان کي
 پنهنجي سڄي زندگي دوران نظرانداز نٿا
 ڪري سگهون.

توهان جي زندگي بلڪل نه هو سُست
 فضول طريقن سان اهو هو هڪ مثال جو
 جي جدوجهد لاءِ جي خوش زندگي

توهان جو عزم زندگي سان وڙهڻ تمام
 سٺو هو اهڙو توهان آهي سٺو فائدا
 توهان آهي حاصل ڪيو

توهان دنيا □ ڪم ڪيو، پر مذهب □ پڻ
 سرگرم توهان جو موجودگي هو هڪ فضل

واجب الادا جي طرف جي مهرباني جو خدا

ڪان پوءِ تنهنجو وفات، هو هڪ نقصان □
 نقصان □ جي گهر سندس نالو اختر، هوءَ
 پنهنجي زندگي □ قسمت جو تارو هئي.

Her life journey was ended in 6 days in the
 hospital Left on us an impression which
 cannot be removed

Oh God, you have been given a position in
 the world Kindly bestow the mercy on her
 final resting place

Mohammed Abdul Hafeez

Email:)hafeezanwar7@gmail.com

Translator ' Muslim Saints and
 Mystics'

(The Tadhkirah al-Awliya of Farid Al-din
 Attar)

حضرت لعل شهباز قلندر

□ جي ساراهه جو حضرت لعل شهباز قلندر

محفوظ ڪريو اسان کان جي آفت او
 سخي شاهه قلندر
 تنهن ڪري، اسان جي زندگي □ شين

ڪي ڪو به خطرو ناهي.

حفيظ اسان جي آقا جي مزار جي
حفاظت لاءِ الله کان دعا گهري ٿو
واجب الادا جي طرف اسان جو جنون،
اتي آهي اسان جو سفر جي طرف
سيهوڻ شريف
حفيظ توهان جو خادم آهي □ توهان جي
مهرباني جي درخواست آهي
تنهن ڪري مهرباني ڪري سندس
خواهش □ خواهشن کي منظور ڪرڻ □
دير نه ڪريو.

مح

مد

عبدالحف

يظ

پاران

اي ميل hafeezanwar7@gmail.com

جي برڪت وارو پيدائش

حضرت لعل شهباز قلندر 538 هجري □ رجب جي مهيني □ مروند □ پيدا ٿيا. سنڌي ڪتاب *قلندرنامه* □ جنهن □ هڪ ٻول □ داخل ٿيڻ بابت سندس تاريخ جو پيدائش □ سال. □ انهيءَ شعر مان اهو واضح ٿئي ٿو ته هو 538 هجري □ پيدا ٿيو هو. □ هن 112 سالن جي عمر □ 650 هجري □ وفات ڪئي. تاريخ جي حوالي سان سندس ولادت جي باري □ بيان ڪيو ويو آهي ته سندس پيءُ حضرت ابراهيم ڪبير الدين □ جيڪو هڪ وڏو پرهيزگار □ پنهنجي وقت جو هڪ پاڪ انسان هو. □ جيڪو پنهنجو گهڻو وقت الله جي عبادت □ گذاريندو هو. □ هو الله جي عبادت □ ايترو مصروف هو جو کيس گهڻي وقت تائين شادي جي پرواهه نه هئي. وقت جو. *طارق سنڌ جي ڪتاب* □ ، ان جو ذڪر ڪيو ويو آهي اهو هڪ رات جي روح جو لال آيو □ کيس چيو ته "جلد ئي WHO شهباز قلندر تنهنجي شادي ٿيندي □ توهان مان منهنجو جنم ٿيندو." سندس پيءُ کيس ٻڌايو ته "چا آسمان مان نڪرڻ سٺو آهي؟" حضرت جي روح لعل شهباز قلندر ٻڌايو ته "ها، ڏانهن دنيا □ پيدا ٿيڻ بهتر آهي." جڏهن حضرت ابراهيم ڪبير الدين کي شادي جو هي اشارو مليو ته پوءِ هو خواهش هئي شادي ڪرڻ. □ اهي ڏينهن اتي هو هڪ حڪمران جو جي مروند □ سندس نالو سلطان شاهه هو □ سندس هڪ نڪ □ پاڪدامن ڌيءَ آهي. سلطان پنهنجي ڌيءَ جي شادي سيد ڪبير

الدين سان ڪرائي هئي. شادي جي موقعي تي تمام گهڻيون خوشيون ۽ خوشيون هيون. چيو وڃي ٿو ته سيد كبير الدين پنهنجي شادي کان پوءِ 40 ڏينهن تائين پنهنجي زال کي ڏسڻ نه آيو. جڏهن ڪنهن ماڻهو هن معاملي ۽ پڇيو ته هن چيو ته "هن کي زمين تي هڪ گرام مليو ۽ جيڪو هن کائي ڇڏيو، تنهن ڪري، منهنجي جسم ۽ 40 ڏينهن تائين ان ٽڪري جو اثر رهيو. جڏهن ڪو به اثر نه بچيو ته ڪو به اثر نه ٿيو،" پوءِ مان انهيءَ ڪري پنهنجي گهر واپس آيو آهيان.

اهڙي طرح اهڙي نڪ ۽ پاڪ پيءُ حضرت شاهه، باز جي پيءُ مان قلندر هو منتقل ٿيل جي طرف سندس ماءُ. کان پوءِ اهو پوءِ آيو اهڙو

جڏهن اهڙي پرهيزگار ۽ پاڪ ذات جي پيٽ مان حضرت شاهه باز قلندر پيدا ٿيا هئا. ان موقعي تي سندس پيءُ تمام گهڻو خوش هو. پٽ جي پيدائش جي خبر ٻڌي سڄي شهر ۽ خوشي جي لهر چانئجي وئي. هر طرف کان ماڻهو سندس پيءُ کي پٽ جي پيدائش جي مبارڪباد ڏيڻ لاءِ اچڻ لڳا. انهيءَ ڪري سڄي شهر ۽ هڪ جشن جو ماحول هو. حضرت شهباز قلندر جي ولادت مبارڪ جي موقعي تي هر ڪو تمام گهڻو خوش نظر آيو. تنهن ڪري جيڪو به اتي ايندو اهو کيس ڏسندو ۽ ان کي پنهنجي لاءِ نعمت سمجهندو. ڇاڪاڻ ته

ماڻهو چڱي طرح ڄاڻن ٿا ته هو الله جو پاڪ ذات آهي. هن پنهنجي پيءُ کي پنهنجي ولادت جي خبر ڏني ۽ هن پنهنجي ولادت کان اڳ هن معاملي ۾ کيس آگاهه به ڪيو.

سندس نالو

سندس اصل نالو سيد عثمان آهي. هڪ روايت ۾ ذڪر آهي ته سندس ولادت کان پوءِ، کيس شاهه حسين جو نالو ڏنو ويو. سندس ڪيترائي لقب آهن جيڪي تاريخ جي ڪتابن ۾ ذڪر ٿيل آهن. سندس لقب قلندر جيڪو تمام گهڻو مشهور ۽ مشهور آهي. صوفيانه انداز جي ڪري هن کي قلندريه (بي خوف ماڻهو) انداز اختيار ڪيو ويو هو. تنهن ڪري هن لقب جي ڪري تمام گهڻو مشهور ۽ مشهور ٿي رهيو هو. هن کي لعل جي نالي سان پڻ سڃاتو ويندو هو. ڇاڪاڻ ته هو هميشه ڳاڙهي لباس پائڻ جو عادي هو. سندس لقب مان هڪ ٻيو به آهي ڇاڪاڻ ته هن وٽ باطن ۽ ظهور جي علم جي ڪمال سان گڏ هن علم ۾ مڪمل ڪمال آهي. تنهن ڪري انهن سببن جي ڪري هن کي مقصود جي لقب سان سڏيو ويندو هو. جيئن ته ڪيترن ئي ماڻهن کي سندس هٿن مان تمام گهڻو فائدو ٿيو. تبليغ لاءِ جو جي اسلامي مذهب، هو هو ڏنو ويو عنوان شمس الدين. هو مهدي جي لقب سان پڻ مشهور هو. سندس سڀ کان وڌيڪ مشهور

□ شهباز جي لقب سان مشهور آهي □ ان جو سبب اهو آهي ته باز هڪ تيز □ دلير قسم جو پڪي آهي. جيئن هو ڪو به ڪم ڪندو هو جنهن □ اتي هوندو هجڻ گهڻو تبديل ٿيل، تڪڙ □ تيز رفتاري. تنهنڪري، لاءِ هي سبب، جي

ماڻهن عنوان ڏنو آهي جيئن شهباز. پوءِ کيس لعل شهباز قلندر سڏڻ لڳو. قلندر شهباز لعل)، □ هن نالي سان، هو هو گهڻو مشهور □ مشهور ٿيو

جيئن ته سندس اصل نالو عثمان هو □ هي نالو رکڻ جو سبب □ ان سلسلي □ هڪ روايت جو ذڪر آهي ته جڏهن سندس پيءُ ابراهيم ڪبير الدين جي شادي ٿي هئي، ته پوءِ گهڻي عرصي کان پوءِ جو وقت هو هو ڏٺو ويو □ سندس خواب حضرت علي ابن طالب (رح). □ هو کيس دعا ڪرڻ لاءِ چيو الله کان دعا آهي ته کيس نيڪ پٽ جي پيدائش ٿئي. ان تي، هن کيس چيو ته "هن کي هڪ پاڪ چوڪرو پيدا ٿيندو. پر هن جي ڳالهه کي ذهن □ رکو ته جڏهن چوڪرو پيدا ٿيندو ته پوءِ هن کي ڏيو جي نالو جو محمد عثمان. □ جي چوڪرو ٿيندو هجڻ 384 ڏينهن پراڻا کان وٺو کيس جي طرف مدينه لاءِ جي گهمڻ □ چوڻ سلام جي طرف جي پيغمبر. پيغمبر جي مزار تي سلام موڪلڻ تي حضرت عثمان رضي الله

عنه جي قبر تي وڃڻ ۽ اتي کيس سلام ڪرڻ.
 تنهنڪري اهو آهي چيو اهو ڪڏهن جي خوابن جو
 اڳڪٿي هو پورو ٿيو ۽ ڪڏهن جي چوڪرو 384
 ڏينهن کان وڏو هو ان وقت هو پنهنجي سفر تي وڃي
 رهيو هو مدينه پنهنجي پٽ سان گڏ. ۽ هو مديني پهتو
 ۽ هو حضرت عيسيٰ عليه السلام جي مزار تي
 موجود هو. نبي ۽ ان کي پهچايو سندس سلام هجي
 نبي. پوءِ هو آهي دورو ڪيو جنت البقي جي طرف
 پهچائڻ سندس سلام جي طرف حضرت عثمان
 رضي الله عنه اتي.

سندس لقب قلندر جي حوالي سان، هڪ روايت
 آهي ته اڃا هو پيدا نه ٿيو هو ۽ سندس پيءُ کي هڪ
 خواب ڏٺو ويو هو جنهن ۽ هن ڪنهن جاءِ تي قلندر
 (بي همت) ماڻهن جي هڪ ٽولي کي ڏٺو هو. ۽ اهي
 سڀئي اتي هڪ ننڍڙي دف تي وڄائيندي ڳائي رهيا
 هئا. ۽ اهي وڏي آواز ۽ چئي رهيا هئا ته سيد كبير جو
 پٽ جيڪو سنڌ جو سربراهه ٿيندو. قلندر ڪجهه وقت
 کان پوءِ جڏهن هو پيدا ٿيو ته سندس پيءُ کيس تمام
 غور سان ڏسندو هو جڏهن هو پينگهي ۽ سمهي پوندو
 هو، پوءِ هو سندس حرڪتن ۽ عملن تي نظر رکندو
 هو ۽ جيڪو تمام عجيب هوندو. ان وقت. تي ڏسڻ
 هي سندس پيءُ جو عقيدو هو

هن تصديق ڪئي ته سندس پٽ قلندر جي گروهه جو سربراهه هوندو جيئن قلندر پنهنجي خواب ۾ چيو هو ۽ اهو هڪ سچو خواب هو جيڪو هن ڏٺو هو. سندس پيءُ پنهنجي ننڍي عمر کان ئي ڄاڻي سگهيو آهي ته هن ۾ اهڙا ماڻهو هئا. قلندر جون ڪيتريون ئي خاصيتون.

تعليم

عثمان بن ڪبيره، جيڪو شهباز قلندر جي نالي سان مشهور آهي. پرائمري تعليم هو جيئن في بنيادي اسلامي ضابطا ۾ ضابطو ۾ جيئن وقت جي رواج مطابق. رواج مطابق، مون لکيو هو ته ان مسلمان تي ڏيڻ لاءِ استعمال ڪريو اسلامي تعليم کان وٺي جي شروعاتي دور. ته جيئن اهي زندگي جي شروعاتي دور کان وٺي اسلامي قاعدن ۾ ضابطن کي ڄاڻن.

حضرت شهباز قلندر صرف 7 سالن جي عمر ۾ قرآن پاڪ حفظ ڪيو. 7 سالن جي عمر ۾ قرآن پاڪ حفظ ڪرڻ کان پوءِ ۾ ٿوري ئي عرصي ۾ هو عربي ۾ فارسي ٻولين جي موجوده ڄاڻ ۾ ماهر ٿي رهيا هئا. انهيءَ ڪري، سڀ هن معاملي ۾ حيران ٿي ويا. هن معاملي ۾، اسان کي طارق فيروز شاهي جي ڪتاب مان معلومات ملي ٿي. برني، سيد احمد خان جو

ايڊيشن صفحي تي 48 □ 67. طارق معصومي
صفحو 40. ليبارٽري طارق سنڌ جي صفحو
مسار الكرم جلد هڪ صفحو 85، 287، 35.

حاصل ڪرڻ احسان ڪرڻ جو روحانيت

رات جو اوندھه هو، جيڪو هر طرف ڇانيل هو.
ماڻهو ڪمبلن □ ڍڪي سمهي رهيا هئا ڇاڪاڻ ته اهي
سخت گرمي جي ڪري ٽڪل هئا. روزانو ڪم انهيءَ
ڪري هو ننڊ □ لطف اندوز ٿي رهيا هئا. پر اهڙيون
اونداهيون راتيون سچ جي شاگردن لاءِ ايتريون
اونداهيون نه هونديون. پر اهڙين اونداهيون راتين □،
سچ جو شاگرد هن معاملي □ پنهنجو مقصد ڳوليندو.
اهڙي رات هئي جنهن □ وحي جو هڪ پاڪ شخص □
هو ڏٺو ويو هڪ نوجوان ماڻهو اڳ WHO معجزا
سندس مزار

عمارت . هن ڏٺو ته هڪ نوجوان جيڪو تمام سهڻو
هو، سرد رات □ ڳاڙهي لباس پائي سندس ڏيان
ڇڪائي رهيو هو □ احسان ڪرڻ اتي. اهو پرهيزگار □
ڪامل، پاڪ ماڻهو وحي ذريعي شاگرد جو نالو ڄاڻڻ
جي قابل ٿي ويو ته هو حضرت عثمان آهي □ جيڪي
هن کان روحانيت جي نعمت چاهين ٿا.

ان نیک □ کامل شخص جو نالو حضرت بابا ابراهيم هو هڪ شاگرد جو شيخ جمال WHO ولي هو. □ مشهور هو قلندر پنهنجي وقت جو. WHO مجريد □ ڪتاب *نفاقات انس* □ ذڪر آهي ته شيخ نجيب الدين علي بن براس، جيڪو، سعدي شيرازي جي دور □ رهندو هو □ ان دور □ هڪ کامل بزرگ حيات هو □ سندس نالو حضرت شيخ ابراهيم مجذوب هو. جيئن ته شيخ نجيب الدين 678 هجري □ وفات ڪئي. تنهن ڪري هن معاملي □، اهڙي سوچ جي تصديق ٿي وئي ته اهو شيخ ابراهيم آهي جنهن سان هڪ نوجوان رابطو ڪيو ويو □ هو ويو سندس □ خدمت جي طرف احسان حاصل ڪريو جو سندس روحانيت هن معاملي □.

مختصر □، حضرت ابراهيم پنهنجي وحي کان پوءِ کيس مزار جي اندر سڏيو. □ هو ڳالهيون ڪجهه وقت تائين ساڻس گڏ رهيو. صبح جو فجر جي نماز پڙهڻ کان پوءِ، سندس دعا قبول ٿي. عهدو اتي نئين ايندڙ نوجوان جي. ان کان پوءِ، هن جي رهنمائي هيٺ تربيت ڪئي وئي □ هڪ سال تائين ان کي تعليم ڏني وئي. حضرت شهباز قلندر کي قلندرن جي زنجير تي حضرت ابراهيم جي هٿ تي رکيو ويو. ان جو مطلب آهي ته هو قلندرن جي صوفيائي زنجير نظام □ سندس شاگرد بڻجي ويو آهي. هن پنهنجي روحاني

مرشد جي خدمت پنهنجي روح □ زندگي جي گهرائي سان ڪئي. تنهن کان پوءِ سيد عثمان مروندي جيڪو هن معاملي □ مقام □ مقام حاصل ڪرڻ جي قابل ٿيو. تنهن ڪري هڪ سال کان پوءِ حضرت ابراهيم پنهنجو روحاني احسان ڪيو □ کيس بزرگي جو لباس عطا ڪيو.

جي موجودگي جو جي روحاني ماسٽر

روحاني استاد کي هڪ پٿر □ لٺ ڏني وئي. □ پٿر کي سنگ سڏيو ويندو آهي. مقبول □ هاڻي اهو پٿر يا سنگ مقبول پٿر کي گلوبند چيو ويندو آهي. هي پٿر جيڪو حضرت ابراهيم کي پنهنجي روحاني مرشد کان مليو هو □ جنهن جو نالو حضرت سيد جمال مجرد هو. هن پٿر □ عصا جي حوالي سان هڪ روايت آهي ته اهي ٻئي نعمتون جيڪي اصل □ حضرت سيد زين العابدين سان تعلق رکن ٿيون. هڪ روايت آهي ته اهو پٿر حضرت سيد زين العابدين جي قيد جي دور جي ياد ڏياريندڙ آهي. جڏهن انهن کي گرفتار ڪيو ويو ته ان وقت هي پٿر غلامي جي گچيءَ وانگر سندس گچيءَ □ لڳايو ويو هو. ٻي روايت اها آهي ته هي پٿر مڪي □ مقدس ڪعبي جي ڪاري پٿر جو حصو آهي □ جيڪو حضرت سيد زين العابدين کي پنهنجن ابن ڏاڏن کان دستياب هو.

هي پٿر □ عملي، ڪهڙي ٺهيل آهي جو بادام ڪهڙو آهي اچڻ وارو جي طرف کيس سندس ابن ڏاڏن جي سلسلي مان. □ جيڪو حضرت سيد زين العابدين کان حضرت عثمان مروندي تائين پهتو. □ اهي ٻئي برڪتون جي طرف حضرت عثمان مروندي هو ڏٺو ويو جي طرف سيد علي بغداد □ تان ته هو اهي شيون کڻي سگهي ٿو. جي طرف سهوان. سيد علي، جنهن اهي بزرگ تحفا ورتا. سهوان ڏانهن. سنگ مقبول. اڄڪلهه ان کي گلوبند سڏيو ويندو آهي □ مشهور آهي □ اهو حضرت عثمان جي مزار تي لٽڪيل آهي. ماروندي. □ عملي اتي مقبري □ آهي. اتر طرف. روايت موجب، ٻئي آثار پنهنجي جاءِ تي □ پنهنجي قدر □ اهميت جي لحاظ کان قابل اعتماد □ پاڪ تحفا آهن. اهو سٺو معاملو آهي ته، ٻين آثارن وانگر، اهي ٻئي آثار محفوظ □ محفوظ آهن. وقت جي وڌائي. □ اڄ به اهي پنهنجي اصلي شڪل □ حالت □ آهن. هزارين ماڻهو جيڪي مقبري □ اهي آثار ڏسندا هئا.

جي قلندري طريقو

قلندري طريقو ڇا آهي؟ هن معاملي □، ڪتاب *قلندري نام* □ جو مصنف، فتح محمد سهواني □ جنهن پنهنجي ڪتاب □ دعويٰ ڪئي آهي ته "حضرت" قلندر

شهباز سهواڻي مرندي جو روحاني سلسلو قلندري
جو تعلق حضرت زين العابدين جي ذريعي پيغمبر
سان آهي ڇاڪاڻ ته سندس نسب جو سلسلو هن
ريت آهي.

سيد جمال

حضرت علي دٻي
موسيٰ رضا
امام جعفر صادق
عليه السلام
حضرت امام زين
العابدين عليه
السلام علي ابن
طالب (رضي الله
عنه)

جي پيغمبر
ان کان پوءِ، هي سلسلو تصوف جي شجري جي
هڪ زنجير قائم ٿيو. قلندري ۽ زنجير، ۽ اصطلاح آهن
اتي آهن ۽ هڪ قلندر ۽ پيو نش ۽ آهي پهرين اسين
. ڏسنداسين ته قلندر ڇا آهي

قلندر (بي همت ماڻهو)

هي آهي جي اصطلاح ڏنو ويو پاران جي صوفي
ماڻهو ۽ عام طور تي، اهو آهي چيو ته دنيا ۽ 2.5

. قلندر رهن ٿا. □ تفصيل هيٺ ڏنل آهن

هڪ آهي حضرت لعل
شهباز قلندر پيو حضرت
بو علي قلندر آهي؟ اڌ
قلندر حضرت رابعه بصري
آهي

هي اصطلاح جيڪا عام ماڻهن وٽ ملي ٿي □ جيڪا
ڪنهن به مستند ڪتاب □ لکيل ناهي. □ ڪنهن به
مشهور صوفي هن قلندر جي نظريي بابت پنهنجي
راءِ نه ڏني.

حقيقت □، سيد جمال □، شروعات □ سندس
خليفه، پڻ آهن شامل آهي □ جي قلندر زنجير □ چو
آهي ٿي چڪو آهي هٽايو ويو کان

فهرست . منهنجي خيال موجب، اهي به تصوف جي
شاخ □ شامل آهن. پر صوفيانه طريقي جا اهي
پيروڪار آهن قلندر سڏجن ٿا. انهن جي ظاهري عمل
ماڻهن جي شڪل □ گهڻو نظر نٿو اچي. ان جو مطلب
آهي ته اهي ظاهري طور تي عبادت □ مشغول نظر
نٿا اچن.

ان جي برعڪس، انهن جي دل جو عمل تمام تيز
آهي □ گهڻو ڪجهه وڌيڪ. □ اهو ضرور عام ماڻهن

جي نظر سان لکيل هوندو. چيو ويندو آهي ته اهي باطني طريقي سان الله جي عبادت ۾ مصروف آهن. صوفيانہ انداز ۾ هڪ ٻيو اصطلاح آهي ۾ جنهن کي ملامتي (مذمت وارو فرقو) سڏيو ويندو آهي. پر ملامتي ۾ قلندر ۾ هڪ واضح فرق آهي. ملامتي اهڙو فرقو آهي جيڪو عملن ۾ ملوث آهي خلاف آداب ۾ پوءِ اهي دعويٰ لاءِ اهو لاءِ پاڻ. پر قلندر اهڙيون سرگرميون نه ڪندو جن جي ڪري هو ٻين کي هن معاملي ۾ تنقيد ڪرڻ تي مجبور نه ڪندو. ملامتي فرقي جي ماڻهن کان، ڪجهه معجزا ڪيا ويا ۾ پر قلندريه فرقي جي ماڻهن کان، ڪيترائي معجزا ٿيندا. ۾ قلندر وجد ۾ بي خودي جي حالت ۾ مليا. پر ملامتي جا ماڻهو فرقو ٿيندو هجڻ مليو ۾ جي حالت جو ضمير هميشه. قلندر ڪوڙن شين تي ڌيان نه ڏيندو ڇاڪاڻ ته هن وٽ آهي سندس دل جا ڪيترائي عمل. ۾ هي عمل اهي لکائي ڇڏيندا ماڻهو جو جي دنيا. جي پوئلڳ جو هي فرقو، ان جو مطلب آهي قلندر جيڪي ماڻهو پنهنجون خواهشون، خواهشون ۾ ارادا ڇڏي ڏين ٿا ۾ هڪ اهڙي حالت ۾ رهن ٿا جو جي رضامندي جو الله. ۾ ۾ اهو، اهي فالوورز ٿيندو دل جو سکون حاصل ڪريو. مختصر ۾، ڌيان ۾ خيال جي وچ ۾ هڪ وهڪري کي دل جو مرڪز بڻائي ان جي روحاني جذبي جو مرڪز بڻائڻ ۾ جيڪو قلندر جي هڪ خاصيت آهي. ان جا ٻه حصا

آهن. هڪ آهي زاهد. □ پيو پيار آهي. مقصد هن معاملي □ اهو آهي ته هڪ هڪ جي پيروي ڪرڻ گهرجي □ ٻئي کي ڇڏڻ گهرجي. □ ٻئي سان ڪو به تعلق نه هجڻ گهرجي. قلندر جي حوالي سان طريقو حضرت خواجه عبيدالله جن چيو ته "ڪنهن کي منع ڪيل شين کان پري رکڻ گهرجي. ان جو مطلب آهي وڃ خلاف جي روح □ جي طرف پيروي ڪريو جيئن ڪهڙي آهي اتي کان الله □

جنهن کي قلندر جو رستو سڏيو ويندو آهي. " صوفي شخصيتن جي تحقيق □ اهو "اهو شخص قلندر آهي جيڪو دنيا ڇڏي وڃي ٿو، شادي شده نه آهي، □ اهو روح جي ذوق کان آزاد آهي. " ڪتاب *كشف اللغات* □ قلندر جي حوالي سان لکيل آهي ته "قلندر" ڇا اهو شخص آهي جيڪو ٻن جهانن کان آزاد هوندو □ الله □ غرق هوندو.

ڪجهه همعصر پرهيزگار ماڻهو جو حضرت عثمان ماروندي

حضرت بُو علي قلندر 1.

هو پڻ هڪ WHO حضرت بُو علي قلندر مشهور □ مشهور قلندر قلندرن جي سلسلي جو. عام طور تي چيو ويندو آهي ته دنيا □ 2.5 قلندر رهن

. ٽا. □ تفصيل ھيٺ ڏنل آھن

ھڪ لعل شھباز قلندر
ٻيو. آھي حضرت بُو
علي قلندر

اڌ قلندر حضرت رابعه بصري آھن □ ھن معاملي □،
خدا بھتر ڄاڻي ٿو. حضرت بو علي قلندر جو اصل نالو
شيخ مشرف الدين ھو. پر ھو حضرت بو علي قلندر
جي نالي سان لافاني نالو □ شھرت حاصل ڪري
رھيو ھو □ سندس نسب حضرت امام ابو حنيفه سان
ڳنڍيل ھو. روايت □ ذڪر آھي ته سندس پيءُ جيڪو
پنھنجي وقت جو ھڪ مشھور □ عالم ھو. □ سندس
ماءُ پڻ جيڪا عالم □ فاضل ھئي. علمي عورت. تنھن
ڪري، انھيءَ ڪري، حضرت بو علي قلندر کي
اسلامي مذهب جو علم حاصل ٿيو آھي. سندس ماءُ،
جيڪا پرھيزگار □ پرھيزگار پڻ ھئي. ڇاڪاڻ ته ھوءَ
اسلامي شريعت جي پيروڪار ھئي. حضرت بو علي
قلندر 605 هجري □ پاڻيپٽ □ پيدا ٿيو. شروعات □،
ھن ان وقت موجود علم □ فضيلت حاصل ڪئي.
جڏھن ھن علم حاصل ڪيو کان لاءِ ھڪ عرصو جو
ڏھه سال ھو ھو مصروف □ جي سڪارڻ

□ تعليم □ ھي رستو ڏنو ويو تمام گھڻو مھرباني □
ھي معاملو □ اھو اسڪول جيڪو دھلي □ قطب مينار

واري علائقي جي ويجهو شروع ڪيو ويو هو.

حضرت بو علي قلندر جي وفات جي تاريخ ڏهين رمضان 724 هجري آهي. کيس ڪرنل ۾ دفن ڪيو ويو. پر ڪنهن ٻي روايت ۾ اهو ذڪر آهي ته سندس مائٽ جيڪي سندس ڪرنل کان پاڻيپٽ تائين گجھي طريقي سان لاش پهچايو ويو. تنهن ڪري، انهي سبب، ڪرنل، پاڻيپٽ، بدخيدا ۾ باگهڙي ۾ عقيدتمندن جو رش برابر آهي.

خوش خبرون جو حضرت رابعه بصري

پراڻين ڪتابن ۾ ذڪر آهي ته حضرت شهباز قلندر جيڪي پنهنجين مجلسن ۾ حضرت رابعه بصري جو ذڪر ڪندا هئا. هو سندس واقعن جو ذڪر تمام گهڻي عزت ۾ احترام سان ڪندا هئا. حضرت بو علي قلندر جيڪي روحاني طور تي ترقي ڪري رهيا هئا. احسان ڪرڻ حضرت رابعه بصري کان. حضرت رابعه بصري، جيڪا پنهنجي وقت جي هڪ مشهور ۾ نيڪ عورت هئي. هوءَ انهن عورتن ۾ شامل هئي جن کي خدا جو گهرو علم آهي.

کيس رابعه عدويه به سڏيو ويندو هو. هوءَ هميشه الله جي محبت ۾ عبادت ۾ مصروف رهو. هڪ ڀيري هوءَ پڇيو ته ڇا توهان الله کي پنهنجو دوست رکو ٿا؟ پوءِ هوءَ چيو ته "يقيناً هن الله کي پنهنجو دوست رکيو

آهي. " سوال ڪندڙ هن سان گڏ ٻيهر پڇيو آهي ته "ڇا؟" ڇا تون شيطان کي پنهنجو دشمن رکين ٿو؟ " هن چيو آهي ته "الله جي محبت جي ڪري جنهن هن کي بي پرواهه ڪيو ۽ ان ۾ مشغول ٿي وئي، تنهن ڪري هن کي شيطان جي دشمني جي پرواهه نه هئي ۽ نه ئي هن وٽ مون سان گڏ منهنجي ذهن ۾ اهڙي معاملي تي سوچڻ جو وقت هو. توهان سندس الله ڏانهن رجحان بابت سندس دعا جي جملن مان معلوم ڪري سگهو ٿا جيڪي هيٺ ڏنل آهن.

او، خدا! جيڪڏهن مان عبادت ڪريو توهان لاءِ " خوف جو جهنم، ساڙڻ مان ۽ جهنم

۽ جيڪڏهن مان عبادت ڪريو توهان ۾ اميد جو . جنت، خارج ڪريو مان جنت مان

پر جيڪڏهن مان عبادت ڪريو

توهان لاءِ تنهنجو پنهنجو خاطر،

رنج مان نه تنهنجو دائمي

"خوبصورتي

جڏهن حضرت شهباز قلندر پنهنجي ماءُ جي پيٽ ۾ هئا ته ان وقت انهن کي حضرت ڏٺو ويو. بصري جي رابعه. ۽ هن پنهنجي ماءُ کي چيو "اي ڌيءَ، مان هتي خوشخبري ڏيڻ لاءِ آئي آهيان ته هي چوڪرو جيڪو توهان مان پيدا ٿيندو ۽ جيڪو الله جو عاشق ٿيندو.

هو پرهيزگار □ الله جي ماڻهن □ هڪ مشهور □ معروف شخصيت. □ سندس خاطر ماڻهن جو هڪ وڏو انگ توبه ڪندو. تنهن ڪري منهنجو ڏيڻ جڏهن هو ٿيندو هجڻ پيدا ٿيل پوءِ تلاوت ڪرڻ جي جو جملو اسلامي ٻنهي ڪنن □ عقيدو **لا اله الا الله محمد رسول الله** وڏي آواز □. □ منهنجي سلام پنهنجي عظيم پٽ کي پهچايو. پوءِ جڏهن شهباز قلندر هو پيدا ٿيل پوءِ سندس ماءُ هو اداڪاري ڪئي تي جي حڪم حضرت جي بصري جي رابعه.

آمد □ سند

جيئن توهان هن ڪتاب □ گذريل صفحن □ پڙهيو آهي ته حضرت شهباز قلندر مرونڊ □ پيدا ٿيا هئا □ سفر ڪرڻ کان پوءِ □ پوءِ هو ملتان پهتو. پر هن معاملي □ اسان کي ڪا به معلومات نه ملي سگهي. مجاز ڪتابن □. هن معاملي لاءِ، اسان صرف افسوس ڪري سگهون ٿا ڇاڪاڻ ته جيڪڏهن ان کي محفوظ ڪيو وڃي ها ته اهو هن معاملي □ تمام گهڻو فائديمند هوندو. جيئن حضرت شهباز قلندر هميشه وجد جي حالت □ هوندو هو □ جڏهن هو نشي جي حالت □ نه هوندو ته اهڙي حالت □ هو ضرور سفر □ هوندو. تنهن ڪري ان ڪري رڪارڊ کي محفوظ حالت □ رکڻ ممڪن نه ٿي سگهيو. پر ان جي باوجود سڀ تصديق ٿيل آهن ته هن مشهد □ امام موسيٰ ڪاظم

جي پٽ امام علي رضا جي مقبري جي زيارت ڪئي هئي. هن حج ڪيو ۽ هو دورو ڪيو جي جاءِ ڪئي جي پاڪ مقبرو جو جي پيغمبر ۽

مدينو اتي آهي. کيس ڪربلا شهر جو به دورو ڪرايو ويو. بغداد ۽، حضرت ابراهيم جي هٿ تي بيعت ڪئي وئي. ۽ سندس حڪم مطابق هو سنڌ آيو.

ڪتاب ۽ علامه شهباز جليل ساهواڻي لکيو آهي ته ”جيئن چيو ويو هو سبزواري سلسلي جي هڪ نيڪ شخص جو چوڻ آهي ته ڪربلا شهر ۽ هن جي ملاقات مير ڪلان سان ٿي ۽ جنهن کيس صلاح ڏني ته هو سهون وڃي.

جيئن في حڪم جو سندس روحاني استاد، هو هو ڪاپو ڪرايالا ۽ ان جو مطلب بغداد کان آهي، کيس سنڌ پهچايو ويو. ۽ جتي هن جو دورو ڪيو ويو موجوده پرهيزگار ماڻهو اتي. اندر بغداد حضرت علي سرمست هو سندس پاڪ هٿ تي واعدو ڪيو ۽ هن خرچ ڪيو سندس باقي زندگي پنهنجي روحاني استاد جي خدمت ۽ گذري. ايتري تائين جو سندس قبر سندس روحاني استاد حضرت شهباز قلندر جي قبر جي ويجهو آهي. حضرت علي سرمست جي قبر حضرت شهباز قلندر جي قبر جي ٻاهران مسجد جي ويجهو آهي. اوڀر طرف.

حضرت شهباز قلندر جو آمد □ مکران

روايت □ لکيل آهي ته هو مکران جي ذريعي سنڌ □ پهتو هو. بغداد. مکران □ پنجڪور جي وادي □ درخشان جي نهر □ اوڀر وارو پاسي □ هو هو مڪمل ٿيل چيلا (چيلا) ([فارسي](#): چلهو ، [عربي](#): اربعين ، ٻئي لفظي طور تي "چاليهه") هڪ روحاني عمل آهي جو [تويه](#) □ اڪيلائي □ [صوفين](#) [م](#). آهي گهڻو ڪري سڃاتو وڃي ٿو [هندستاني](#) □ [فارسي](#) روايتون. ٻئي هنڌ هن عمل کي اڪثر طور تي حوالو ڏنو ويندو آهي [خلوا](#) .) سائي زمين □ □ هو .ڪجهه وقت لاءِ اتي رهيو .

دوران هن دور □ سندس عبادت □ صوفيانه مشق جي اثر جي ڪري مکران □ بلوچن جا هڪ وڏو ماڻهو سندس شاگرد بڻجي رهيا هئا. □ انهن □ هڪ وڏو تعداد انهن ماڻهن جو هو جيڪي ڪافر هئا. □ جن اسلامي مذهب قبول ڪيو .

مکران گزيٽيئر □ صفحي نمبر 309 تي ذڪر آهي ته هن زمين سان سندس تعلق جي ڪري ان کي دشت شازباز سڏيو ويندو آهي .

عرس (سالانه وفات جي سالگرهه) جي موقعي تي مکران □ بلوچن جا وڏي انگ □ ماڻهو ساون ايندا هئا

□ عرس جي هن سالياني جشن □ حصو وٺندا هئا. وڏي عقيدت سان تقريب □ حضرت شهباز قلندر جي محبت جو احساس. اهي جنون □ ذمال □ شامل آهن. □ هن معاملي □ پنهنجي عقيدت □ جنون جو مظاهرو ڪندا. ان جو مطلب اهو آهي ته اهو پيار □ عقيدت جيڪو صديون اڳ انهن جي ابن ڏاڏن کي هو، جيڪو ڏينهن بـ □ ڏينهن ان سبب وڌيڪ وڌي رهيو آهي.

حضرت شهباز قلندر جي آمد □ سيهون

سيهون ڪهڙي هڪ هو ان ڄاتل سنڌ صوبي جو علائقو. هن نامعلوم علائقي □ هڪ پرهيزگار قلندر شخصيت جنهن کي دائمي بنيادن تي تمام گهڻي شهرت □ مقبوليت ڏني وئي. دنيا. هي نامعلوم علائقو جنهن لاءِ سنڌ جا ماڻهو به، برابر هن علائقي کي چڱيءَ طرح نه ڄاڻي سگهيو. ڇاڪاڻ ته هي، اڻڄاتل علائقي جي ڪري ساڪ حضرت شهباز قلندر جي پير جو هنڌ، سيوهڻ هڪ بين الاقوامي جڳهه بڻجي رهيو هو. ڪتاب جو ليکڪ قلندرنامه جنهن تي لکيل هو ته حضرت عثمان مروندي جيڪو پهتو هو سيهون هي تاريخ هڪ فارسي شعر مان نڪتل آهي جيڪو هن ريت آهي.

کان لفظ جو ايڪلاس جو پهريون الفابيٽ الف □

ڪهڙي عددي قدر جو آيت جي آخري ست شامل
. ڪئي ويندي □ پوءِ اهو سال 639 هجري □ پهچندو

ان سلسلي □ تحفة الڪرام □ روايت ٿيل آهي
حضرت شهباز قلندر حضرت بهاءُ الدين زڪريا سان
گڏ سفر ڪيو. □ سندس پُٽ حضرت صدرالدين □
سڀ جي ٿي آهي تائين پهچ سفر ڪندي نٿو □
ملاقات اتي سان پير پيٽ. دي پرهيزگار هو
چڏڻ هي دنيا □ جي سال 642 هجري سال. □ هن
واقعي مان اهو معلوم ٿئي ٿو، اهو حضرت شهباز
قلندر سنڌ □ اڳ به آيو هو. پر هو آباد نه ٿيو هو ڪنهن
به هنڌ مستقل بنيادن تي. ڪتاب طارق □ ماسومي □
طارق فيروز شاهي ذڪر ڪيو ويو آهي ته هن جي
ملاقات شهزاده محمد سان ٿي هئي □ جيڪو دهلي
جي غلام بادشاهت جي سلطان غياث الدين بلبن جو
پٽ هو. □ هي شهزادو جيڪو مقرر ڪيو ويو هو گورنر
حضرت بهاءُ الدين زڪريا جي وفات 661 هجري □
ٿي هئي، جنهن جو مطلب اهو آهي ته هو حضرت بهاءُ
الدين زڪريا جي وفات کان پوءِ مقرر ٿيو هو. حضرت
بهاءُ الدين زڪريا هو داخل ٿيو 661 هجري سال کان
اڳ ملتان ڏانهن. □ ڪهڙي تصديق ڪريو اهو هو ويو
جي طرف ملتان دوران جي زندگي جو عرصو
حضرت بهاءُ الدين زڪريا جو □ ان کان پوءِ 669
هجري □ هو پرنس محمد سان ملاقات ڪئي جڏهن

هو ملتان جو گورنر هو.

انهيءَ سلسلي ۾ اتي مشهور روايت موجود آهي ته هو حصو ورتو ملتان ۾ سماع جي ملاقات ۾ حضرت صدرالدين عارف سان گڏ ۾ جيڪو هو منظم ڪيل پاران جي پرنس محمد. بعد ۾ هن سما ملاقات جي آخر ۾ شهزاده محمد کي حضرت بهاءُ الدين ذڪريا ملتان ۾ رهڻ جي درخواست ڪئي. ۾ جنهن کي هن بي رحم شخص جي انداز ۾ رد ڪري ڇڏيو. تنهن ڪري چيو ويندو آهي ته هو سهوان ۾ آباد ٿيو هو. تنهن ڪري انهيءَ ڪري هو پنهنجي سفر ۾ سياحت جي خاتمي کان پوءِ واپس ساهوان ايندو هو.

پهريون معجزو ۾ ساهوان

حضرت عثمان مروندي جيڪو شهباز قلندر جي نالي سان مشهور ۾ مشهور آهي. ڪڏهن هو فيصلو ڪري رهيو هو جي طرف آباد ٿيو هيٺ اتي پوءِ هو هو رهيو ان ئي جاءِ تي جتي سندس مقبرو آهي. ان وقت ان جاءِ جي ماڻهن ڪو به نيڪ ڪم نه ڪيو هو. جيئن ته طوائفون عورتون آهي قائم ٿيل سندن ڪوٺيون ۾ سهوان. سڀ ۾ علائقو ساهوان جو شريف سندس ڏس سهوان جي هن جاءِ کي

چونڊيو ويو هو جيئن هو هو فيصلو ڪيو اهو جي طرف ڏيو نظرياتي شهرت □ پوريولرپٽي جي طرف هي جاءِ. جيتوڻيڪ سندس آمد اهڙي نه هئي ڪو به بادشاهه جنهن هن معاملي □ خوف پيدا ڪيو. پر اهو هو آمد جو هڪ درويش تنهن ڪري سهوان علائقي جي تجارتي زندگي تي ڪو به اثر نه پيو.

طوائفون عورتون گهڻو ميڪ اپ □ جسم تي ڪپڙن جي سينگار سان تيار هونديون هيون. جيئن ته انهن جا گراهڪ اتي سينگار سان ايندا هئا. پر ڪو به نه اهو ڄاڻڻ جي قابل ته انهن جي علائقي □ ڪيتري عظيم □ نيك شخصيت آئي هئي.

□ هڪ فقير اتي آيو آهي □ اتي رهي پيو آهي. انهن کي هن معاملي □ ڪا پرواهه ناهي ڇو ته اهي ڄاڻن ٿا ته هي فقير جلد ئي هن جاءِ کان ٻئي هنڌ منتقل ٿي ويندا. پر انهن کي خبر نه هئي ته فقير انهن جي جاءِ تي آيو آهي جيستائين فيصلي جو ڏينهن. پر اهو چئي سگهجي ٿو ته فقير هن علائقي جي قسمت بدلائڻ لاءِ هن جاءِ تي آيو هو. ماڻهو □ علائقي جا رهواسي سوچي به نه سگهيا ته هي فقير سبب بڻجي ويندو پنهنجي علائقي جي نالي □ شهرت جي ڪري. □ مذهبي ماڻهو عزت □ احترام ڏيندا هن علائقي ڏانهن جي نالو جو هي درويش □ فقير ماڻهو. اهي ٿيندو نه ڪال ڪريو جيئن ساھوان صرف هن لاءِ جڳهه، پر

اهي هن جڳهه کي سهوان شريف سڏين ٿا. ڇاڪاڻ ته هن جڳهه تي الله جو نڪ ۽ پيارو ماڻهو وڃي رهيو آهي. سندس مقبري ۽ آرام.

پر هاڻي اتي اهو ٿي رهيو هو ته هر طوائف لاءِ اتي هئي بابت اچڻ وارو جو ڪيترائي گراهڪ جي طرف ڏسو سندس پر جي مرد هئا نه

پنهنجي گناهن واري خواهشن کي پورو ڪرڻ. ظاهري طور تي ڪو به نه هو هن معاملي ۽ گراهڪن سان ڪنهن به قسم جي بيماري. پر اصل ۽ اهي انهن طوائفن کي ڏسڻ لاءِ اچن ٿيون ته جيئن اتي پنهنجون گناهه واريون خواهشون پوريون ڪري سگهن. تنهن ڪري اهو خبر نه هئي ته اهي ڇو هئا هن معاملي ۽ ڪامياب نه ٿي رهيو آهي. ۽ جيڪڏهن هڪ يا ٻن لاءِ اهڙو واقعو ٿيندو پر صورتحال سڀني طوائف عورتن ۽ انهن جي گراهڪن سان هن معاملي ۽ ساڳي آهي. تنهن ڪري هن سبب لاءِ سڀ مرد ۽ عورتون هئا برابر پريشان ۽ ناراض هي ۽ اهي سوچڻ لڳا ته هن سلسلي ۽ ڪهڙو سبب آهي؟ جڏهن اها خبر ان جاءِ تي پکڙجي وئي ته ان ڪري ماڻهو سوچڻ لڳا ته ڪهڙي غير معمولي ڳالهه ٿي هئي؟ ۽ انهيءَ سبب جي ڪري هن جاءِ تي اهڙي قسم جي حالت موجود آهي.

طوائف عورتون □ بد طبيعت ماڻهو هڪ جاءِ تي گڏ
 ٿيا □ اهي مسئلي تي بحث ڪرڻ لڳا. پر انهن جي
 ملاقات □ بحث جي باوجود جيڪو منعقد ٿيو □ مسئلو
 حل نه ٿيو. □ سڀ ڪوشش ڪندا آهن هن معاملي □
 ڪنهن به نتيجي کان سواءِ ناڪامي ٿي ويا. ڇاڪاڻ ته
 ظاهري طور تي اتي هو نه خرابي □ بيماري □ جيڪو
 هو نه مليو □ جي خراب فطرت وارا ماڻهو جو جي
 جڳهه. هن دوران وقت ڪنهن انهن کي ٻڌايو ته هن
 ڳوٺ □ هڪ درويش شخص آيو آهي □ جيڪو تمام
 گهڻو سهڻو آهي. □ هن سان گڏ هڪ ٻيو به آهي
 نوجوان □ ٻئي هيٺ ويٺا آهن آسمان خاموشي سان.
 پوءِ اتان جا ماڻهو ڄاڻڻ جي قابل ٿي ويا ته اهو سڀ
 ڪجهه ان درويش شخص کي هو جيڪو انهن جي
 جاءِ تي آيو هو.

آهستي آهستي ڳوٺ جا ماڻهو ان درويش کي
 سڃاڻڻ جي قابل ٿي ويا جيڪو معجزن □ وحي جي
 شخصيت آهي. تنهن ڪري سڀني ماڻهن پاڻ کي پيش
 ڪرڻ شروع ڪيو. سندس خدمت □. پر کيس ڪنهن
 تي به ڌيان نه ڏنو ويندو هو. پر هو اتي نشي □
 خوشيءَ جي حالت □ ويٺو هوندو هو. هو ڪنهن کي به
 صلاح نه ڏيندو هو. □ پنهنجي ويهڻ جي جاءِ تي ڪنهن
 . به ماڻهو جو استقبال نه ڪندو هو

آهستي آهستي ماڻهو سندس چوڌاري گڏ ٿيڻ لڳا
 □ انهن پنهنجا پوئين بچڙا ڪم ڇڏي ڏنا آهن. □ هن
 معاملي □ پشيماني ظاهر ڪئي آهي. □ اهي وقت
 جي شيخ کان رهنمائي حاصل ڪئي آهي.

ٻي ڳالهه جيڪا علائقي □ ٿي رهي هئي جيئن اهڙو
 اهو علائقو جيڪو هو گم ٿيل هڪ ڊگهو وقت اڳ ان
 جو تازگي □ جيئن جيترو جلد هو هو اتي اچو پوءِ گم
 ٿيل تازگي شروع ڪيو واپس اچڻ واجب الادا جي
 طرف سبب جو سندس هن علائقي □ مبارڪ پير.
 تنهن ڪري هن سبب لاءِ علائقو شروع ٿيو اڳ وانگر
 تازو □ خوبصورت نظر اچي رهيو آهي.

حضرت اسڪندر بدلا بهار

سڪندر بودلا بهار جنهن کي حضرت شهباز سان
 تمام گهڻي محبت □ پيار آهي. قلندر. پڻ حضرت
 شهباز قلندر استعمال ڪيو جي طرف پيار □ سڪندر
 بودلا بهار سان تمام گهڻو پيار رکن ٿا. روايت آهي ته
 حضرت شهباز قلندر جي مقبري جي ويجهو هڪ قلعو
 هو. سندس دور □ هڪ بادشاهه جي حڪومت هئي
 جنهن جو نالو راجا چوپٽ هو □ جنهن سهوان □ ان
 جي آس پاس جي هنڌن تي ظلم ڪيا هئا. بدمعاش
 راجا جي ظلمن جون ڪهاڻيون جيڪي مشهور ٿيون □

.انهيءَ ڪري علائقي جي ماڻهن جي زبانن تي هيون

اهو مشهور هو ته عام ماڻهو راجا جي علاج جي ڪارنامن جي ڪري پريشان ۽ پريشان هئا. جيئن ته هو هندو راجا هو، تنهن ڪري راجا جي ظالمانه ڪارنامن جو شڪار اتي مسلمان ماڻهو هئا. ان کان علاوه سندس علاج به هندو ماڻهن سان به سٺو نه هو. سڀئي ماڻهو پريشان هئا ۽ علائقي ۾ راجا جي ظالمانه ڪاررواين کان بيوس حالت ۾ هئا ڇاڪاڻ ته راجا وٽ وڏي تعداد ۾ مضبوط فوج هئي

بادشاهه جي حڪمراني جي ملڪ جي حدن ۾ ڪو به خوش نه هو جي طرف راجا جو ظالم عمل ۽ جي علائقو. پر اهي ماڻهو هئا خوش تي

انهن تي انهيءَ علائقي جي ظالم راجا جي مهرباني ۽ احسان هو. انهن ڏينهن ۾ ماڻهن کيس ٻڌايو ته هڪ مجذوب (خدائي مراقبي ۾ گم ٿيل) ۽ قلندر آهي جيڪو شهباز جي محبت ۾ جنون ۾ مبتلا آهي. ۽ دنيا ۾ هن کي ٻيو ڪو به پسند نه آهي سواءِ ان جي. لعل شهباز قلندر. ۽ راجا چويت جيڪو ٻڌڻ جي قابل هو مجذوب جا صوفيانه نعرا. تنهن ڪري راجا کان سندس بابت پڇيو ويو. پوءِ کيس ٻڌايو ويو ته قلندر شهباز قلندر جو شاگرد آهي، پوءِ کانئس پڇيو ويو ته مجذوب جي طرف ويجهو اچ کيس. جي راجا هو پڇيو

کيس "چا تون هميشه نغرا هڻندو آهين □ هتي □ اتي ويندو آهين." تنهن ڪري مجذوب کيس چيو ته "اهو اهڙو ماڻهو آهي جيڪو نغرا هڻندو □ منهنجو آقا حضرت شهباز قلندر آهي." اهو چوڻ کان پوءِ مجذوب ديواني انداز □ نغرا هڻڻ شروع ڪيا. پوءِ راجا چوپٽ کان سندس نالو پڇيو ويو ته اهو هو. کيس ٻڌايو ته مجذوب جو نالو اسڪندر بودلا آهي. راجا اسڪندر بودلا کي چيو ته شهباز قلندر جو نالو نه چئو. □ نغرا نه لڳايا. پر هن زور سان نغرا هڻڻ شروع ڪيا.

انهيءَ معاملي □ راجا جي بدتميزي تمام گهڻي وڌي وئي هئي. □ تنهن ڪري کيس حڪم ڏنو ويو ته کيس قربان ڪيو وڃي □ سندس گوشت پڇايو وڃي □ ٿانون □ پيش ڪيو وڃي. هي هڪ ظالمانه قدم هو. جيڪو راجا پاران ڏنو ويو هو. راجا ان قوم کي گوشت کائڻ جو حڪم ڏئي رهيو هو جيڪا گوشت کائڻ جي عادت نه آهي. هن طريقي سان راجا پنهنجي مذهبي ماڻهن کي گوشت کائڻ جو حڪم ڏئي رهيو هو. ماڻهو □ هي معاملو. پر جي کائڻ وارا هئا پڻ ظالم جيڪي خوش هئا ته اهي مسلمان جو گوشت کائي رهيا آهن.

هڪ پاسي سڪندر بودلا جو گوشت راجا جي ماڻهن کائڻ شروع ڪيو. □ تي ٻئي طرف حضرت شهباز قلندر جنون □ ڌمال □ مشغول هئا □ ڌمال جي وقت هو اسڪندر بودلا سڏيندو هو. □ جيڪو پنهنجي

روحاني استاد جي خدمت ۾ پيش ڪندو هو جتي به
 هو ڪنهن به جاءِ تي موجود هوندو هو. پر هن پيري
 اهو ٿيو ته جڏهن حضرت شهباز قلندر کيس
 سڏيو ويو پوءِ تي اهو وقت اتي هو ٿيو اهڙو هڪ
 عجيب تقريب تي جي

حضرت سڪندر بودله جو گوشت ڪائيندڙ ماڻهو
 رازداريءَ سان راجا جي قلعي ۾. جيڪي سندس
 گوشت جا ٽڪرا ڪائيندا هئا تنهنڪري پيت مان ۾
 جيڪي وات ۾ گوشت جا ٽڪرا کائي رهيا هئا جيڪي
 اچڻ شروع ٿيا هئا ۾ حضرت شهباز قلندر جي اڳيان
 گڏ ٿيا. جي ٽڪرا جو جي گوشت ڪهڙي هئا ۾ گرم
 برتن هئا حضرت شهباز قلندر کان اڳ به آيو ۾
 ڪڏهن اهي سڀ گوشت جا ٽڪرا حضرت شهباز
 قلندر کان اڳ پهچي چڪا هئا. ۾ انساني جسم جي
 شڪل اختيار ڪئي ۾ جيڪو حضرت سڪندر بودله جو
 جسم بڻجي ويو. حضرت شهباز قلندر راجا کي
 پنهنجي اڳيان سڏيو آهي ۾ کيس ٻڌايو آهي ته "تو
 منهنجي شاگرد کي ماري ڇڏيو آهي. ۾ منهنجي
 شاگردن جو گوشت قلعي ۾ پنهنجن ماڻهن کي کائڻ
 لاءِ ڏنو آهي." هو پڇيو کيس جي طرف ڏسو ته جسم
 منهنجي شاگرد هاڻي هتي انساني شڪل ۾ گڏ ٿيا.
 اهو ڏسي راجا ڪجهه وقت لاءِ پريشان ٿي ويو پر هو
 ڪيو نه افسوس ٿيو ۾ هي معاملو لاءِ سندس ظالم

عمل. پر ظالم ماڻهن تي جڏهن انهن جو بدقسمت وقت ايندو ته ان وقت اهي پنهنجي بچڙن کمن تي افسوس نه ڪندا، انهي ڪري. □ اهو ڏٺو ويو ته حڪمراني □ ظالم ماڻهن جا طريقا. □ ظاهري حالت ڏسڻ تي به اهي هن معاملي □ پنهنجين غلطين □ غلطين تي افسوس نه ڪندا. تنهن ڪري اهي هن معاملي □ اڃا به وڌيڪ مغرور □ متڪبر ٿي ويندا.

راجا حضرت شهباز قلندر کي چيو ته "هن کي مجزوب جي طور تي قتل ڪيو ويو هو هو پنهنجي ڌيءَ کي ڏسندو هو ته کير استعمال ٿيندو قلعي جي ڀت جي دريءَ □ ويهڻ □ جتي هوءَ پنهنجا وار سنواريندي. اهو مجذوب هن جي اڳيان هوندو هو □ هو هن جو عاشق بڻجي ويو هو. تنهن ڪري جڏهن هن کي هن واقعي جي خبر پئي □ هن جي بي عزتي جي ڪري کيس قلعي □ قتل ڪيو ويو.

حضرت شهباز قلندر کي سندس کيس صلاح ڏيو ته هن وحشي عمل جي سزا پوڳڻي پوندي.

پر راجا کي اتان سندس محل □ ڊيڄاريندڙ پيغام ڏئي روانو ڪيو ويو. پر اتان وڃڻ کان اڳ کيس حضرت شهباز قلندر □ سندس شاگردن خلاف ڪوڙا الزام لڳايا ويا. سندس وڃڻ تي سندس فقيرن جو پيالو اتي رکي ڇڏيو ويو. اهو ڏسي اهو ڪو به نه هو.

گڻتي جو معاملو. □ عقيدتمند ماڻهو جيڪي هئا اتي ويٺل ماڻهن هن معاملي تي ڌيان نه ڏنو. پر جلد ئي خبر پئي ته راجا چوپٽ قلعو هو اتي التو ٿيڻ □ سڀئي قلعي جا ماڻهو □ ظالم حڪمران فوت ٿي ويو.

جن ماڻهن اهو علائقو ڏٺو آهي □ اهي چون ٿا ته اڃا تائين قلعي جا تاريخي نشان موجود آهن. □ ان مان راجا چوپٽ جي قلعي جي نظر کان مختلف شيون ملنديون. حضرت شاهه قلندر جن کي جيئرو دفن ڪيو ويو هو. ظالم بادشاهه □ سندس مددگار اتي هڪ سيڪنڊ اندر. □ کيس انهن جي ظالمانه ڪارنامن جي فائل فوري طور تي بند ڪري ڇڏي وئي. □ ان کان پوءِ اهو راجا چوپٽ □ ان جي ماڻهن جون ڪهاڻيون رهيون جيڪي قلعي جي علائقي □ اتي رهندا هئا □ انهي سبب جي ڪري انسان ذات کي هن معاملي □ راحت جو ساڻه ڪيو ويو.

شاهه قلندر جيڪو ان تباهه ٿيل قلعي جي ويجهو پنهنجي پياري شاگرد جو مقبرو تعمير ڪرايو هو. ڌمال ، (يا مراقبي ناچ جي تقريب) سڪندر بودلا بهار جي مقبري تي جيڪو مختلف آهي ڌمال تي جي ته آهي مقبرو جو شاهه قلندر. اتي روايت □ تي اهو وقت ڪڏهن گذرڻ لڳو تي خميس رات فقير جو اسڪندر بودلا بهار رنگين لباس پائڻ □ ٽڪنڪ پازين کي ٻڌي انهن □ پير اهي استعمال ٿيل

جي طرف وڃ کان مقبرو جو شاهه قلندر جي
 طرف مقبرو سڪندر بودلا بهار جو. □ اهو هڪ بيحد
 خوشي □ نشي جو منظر هو. ماڻهو سڪندر بودلا بهار
 جي مقبري تي ڌمال پيش ڪندي ڏيکاريو سندن
 عقيدت جي طرف کيس جيئن هو هو فوت ٿي ويو
 □ جي پيار جو سندس روحاني استاد. پر سندس
 روحاني استاد انهن ماڻهن کي دنيا مان ڪڍي ڇڏيو
 جيڪي مارجي ويو کيس اتي. جڏهن ته استعمال
 ڪندي سندس روحاني طاقتون هو ٺاهيو ويو هو انهن
 کي هڪ ڳاڻڻ جو سبق تائين جي ڏينهن جو فيصلو
 جي دنيا. اڃا تائين اڄ کان

جي قلعو اتي هوندو موجود ڪجهه جيئن خزانو خزانو
 کان اتي. جيڪڏهن قلعي جي علائقي مان ڪا اهڙي
 شيءِ ملي جيڪا سڪندر بودلا بهار جي واقعن جي ياد
 ڏياريندي. ماڻهن جي ذهنن. □ پڻ ٺاهڻ هڪ تازو □
 نئون رستو. مقبرو جو اسڪندر بودلا بهار آهي قلعي
 جي ويجهو واقع آهي جتي هو پنهنجي زندگي جي دور
 □ اتي ويٺو هوندو هو.

حضرت شاهه قلندر جا ڪيترائي ساٿي هئا جيڪي
 سندس حياتيءَ □ ساڻس گڏ رهندا هئا. جيڪڏهن هن
 ڪتاب جي مرتب ڪندڙ پاران انهن بابت لکيو ويندو ته
 پوءِ هن معاملي □ ڪتاب جي هڪ وڏي جلد جي

ضرورت پوندي. ان سان گڏ تاريخ جي ڪتابن جو حوالو ڏيڻ جي ضرورت پوندي. پر هيٺ الله جي سڀني نڪ ماڻهن جي فهرست لکيل آهي. ته جيئن توهان هن معاملي ۾ انهن جا نالا ڄاڻو.

هئا فائڊو حاصل WHO جي پرهيزگار ماڻهو ڪيل پاران جي احسان ڪرڻ حضرت شهباز قلندر

1. حضرت اسڪندر بودلا بهار

سندس مقبرو قلعي جي علائقي جي ويجهو آهي جتي هو پنهنجي زندگي جي دور ۾ اتي ويٺو هو.

2. سيد علي سرمست

هو بغداد کان حضرت شهباز قلندر سان گڏ آيو هو. سندس قبر حضرت شهباز قلندر جي مقبري جي اندر واقع آهي ۽ حضرت شهباز قلندر جي مقبري جي ٻاهران ننڍڙي مقبري جي هيٺان.

3. سيد عبدال وهاب

چيو وڃي ٿو ته هو حضرت شهباز جو ويجهو ۽ پيارو شاگرد هو. قلندر ۾ هو هو ٿي ويو پڻ گهڻو سندس خدمت جو حضرت شهباز

قلندر. پر حضرت شهباز قلندر جي وفات کان پوءِ
 کيس پنهنجي لاءِ پنهنجو خانقاه بڻايو ويو ۽ جنهن کي
 سنڌي ٻولي ۽ ڪافي سڏيو ويندو آهي. عام ماڻهو ان
 کي سڏيندا هئا. جيئن ڪچريوالي ڪافي.

4. **سيد عبدالله شاهه الائي عرف سيد عادل دريشا**

سيد عبدالله شاهه علوي بابت روايت آهي ته هن
 کي پنهنجي لاءِ پنهنجو خانقاه بڻايو ويو ۽ عام ماڻهن
 کي روحاني فائدو ڏيڻ شروع ڪيو. سندس مزار
 مشهور آهي. ۽ عادل شاهه جي مزار جي نالي سان
 مشهور آهي.

5. **سيد صلاح الدين**

هو تهجد جون نفل نمازون پڙهندو هو. ان سان گڏ
 نفل نمازون به پڙهندو هو. هو سڄي رات الله جي
 عبادت ۽ گذاريندو هو. جيئن ته روايت ڪتاب الشهباز
 مان ورتل آهي. چيو وڃي ٿو ته صلاح الدين حضرت
 . شهباز قلندر جي وفات کان پوءِ سهوان پهتو هو

6. **سيد مير ڪلان**

سيد مير ڪلان بابت روايت آهي ته هو ڪجهه وقت
 لاءِ سهوان جي مضافات ۽ هڪ ڳوٺ ۽ رهيو ۽ جنهن
 کي خبروت چيو ويندو آهي ۽ ان کان پوءِ هو سهوان
 ۽ آيو. حضرت عثمان مروندي جي عهدي لاءِ سندس

پت شريڪ ٿي رهيا هئا. سندس پٽن جا نالا هن ريت آهن: 1. سيد مير خسرو 2. سيد مير انور علي 3. سيد ڪبان شاهه □ جيڪو پنهنجي وقت جو هڪ مشهور □ مشهور پرهيزگار شخص هو.

سيد پورا بادل شيئر 7.

بابت ڪيس اتي آهي هڪ تقريب ڪهڙي آهي لاڳاپيل. ڪهڙي آهي جيئن پٺيان.

هڪ ڏينهن هڪ سٺو پلنگ سندس اڳيان رکيو ويو. □ "هن کي گهرايو ويو اينٽ تي ويهڻ بدران آرام سان ان تي ويهڻ لاءِ. پر هن معاملي □ هن کي انڪار ڪيو ويو ڇاڪاڻ ته زنجير □ قلندريا جي ڪا به ضرورت ناهي دنياوي □ جسماني آرام. جڏهن هو هو ڄاڻ ڏني وئي جي طرف ڪيس اهو اهو آهي

حضرت شهباز قلندر جي حڪم تي ان کي سندس لاءِ خوشيءَ جي طور تي قبول ڪيو ويو. روايت □ ذڪر آهي ته هو پنهنجي سڄي زندگي تائين انهيءَ پلنگ تي ويٺو رهندو هو. هن روايت جي ڪري سندس مزار جا متولي اڃا تائين ان تي عمل ڪري رهيا آهن. اهو ٿيو آهي ته ڌمال جي وقت ڪافي جي جهنڊي هيٺ فقير سيد پورا بادل شيئر جيڪو تمام گهڻي عزت □ احترام سان هٿ ٻڌي پلنگ تي بيٺو هوندو هو. ڌمال پروگرام

جي جاري رهڻ تائين اهو فقير ساڳئي حالت ۾ پلنگ تي بيٺو هو.

حضرت شاهه گودرو

روايت ۾ ذڪر آهي ته جڏهن حضرت شهباز قلندر اسلامي تبليغ جي ڪم لاءِ سفر ڪندا هئا ته سفر جي دور ۾ شاهه گوديرو حضرت شهباز قلندر جو ڪپڙو کڻي سفر ۾ ساڻن گڏ سفر ڪندا هئا. هن معاملي ۾ منهنجو خيال آهي ته ان ڪري سندس نالو شاهه گوديرو سڏجڻ لڳو پر اصل ۾ سندس نالو سيد عبدالله شاهه هو.

هڪ ڀيري حضرت شهباز قلندر کيس هڪ ٽڪريءَ تي رهڻ جو حڪم ڏنو ويو هو ۾ اها ٽڪري دادو جي جبلن واري علائقي جي ويجهو هئي. شيخ دادو پنهنجي وفات تائين انهيءَ ٽڪريءَ تي رهيو. پر هن پنهنجي روحاني استاد جي حڪم جي نافرمانِي نه ڪئي. ۾ انهيءَ ٽڪريءَ تي سندس قبر آهي.

پير پٺ شاهه عالم

سندس اصل نالو حسين هو پر سندس ڪنيت ابوالخير ۾ لقب شاهه عالم هو. ۾ انهيءَ نالي سان کيس پير پٺ شاهه عالم سان نالو ۾ شهرت ملي. حضرت پير پٺ شاهه عالم جن 12 ربيع الاول 646

هجري تي وفات ڪئي. سندس قبر جبل جي غار ۾ آهي جتي هو عبادت ۾ مشغول هوندو هو. ۾ صوفياتي مشقون جو الله. ان 12 هين رابيل 12 اول سالاني توهان جو سرموني آهي منعقد ٿيل هر سال ۾ ڪهڙي هڪ سندس قبر تي ايندڙ ماڻهن جي خواهشن ۾ خواهشن جي پوري ٿيڻ لاءِ ماڻهن جو وڏو تعداد حاضر ٿيندو هو.

حضرت لعل بيڪر

حضرت شهباز قلندر جي به کيس مهرباني حاصل هئي. سندس رهائش پسيني بندرگاهه جي ويجهو هئي. سندس باري ۾ هڪ روايت آهي ته هو الله جي عبادت ۾ تمام گهڻو مشغول رهندو هو. حضرت شهباز قلندر جي خاص مهربانيءَ سان هو ڪمال جي مقام تي پهتو ۾ کيس لال بڪر جو لقب مليو.

حضرت لعل موسيٰ

امڪان آهي ته هي نڪ ماڻهو جنهن کي روحاني فضل حاصل ٿيو هو ۾ فائدا حضرت شهباز قلندر کان سندس وفات کان پوءِ. ۾ سندس نالي مان سندس عقيدت حضرت شهباز قلندر سان ظاهر ٿئي ٿي.

جي موجودگي جو حضرت شهباز قلندر ۾
اجمير شريف

حضرت شهباز قلندر کي حضرت خواجه معين

الدين چشتي جي مزار تي زيارت ڪرائي وئي. اهي مزار تي ويٺا هئا □ انهن کي روحاني فضل حاصل ٿيو. □ فائدا کان اتي

جي نظر جو احسان حضرت ابراهيم قادري اتي ساڻس گڏ هئا. هي قلندريه جي رنگ جي پسند زنجير جيڪا هن اندروني طريقي سان حاصل ڪئي آهي. منزل کي آسان بڻائي صوفيانه علم جي سچائي سان هن پنهنجو سفر پيهر شروع ڪيو. هن معاملي □ هن کي حضرت خواجه معين الدين چشتي جي مزار کان اندروني طور تي اشارو مليو. جيئن ته اجمير شريف □ سندس مزار جي زيارت جي منظوري ڏني وئي هئي. تنهن ڪري اندروني طور تي هڪ اشارو موجب هن کي اجمير کان دهلي روانو ڪيو ويو.

جي پهريون معجزو جو حضرت لعل شهباز قلندر

حضرت شهباز قلندر جي ملتان آمد جي حوالي سان هي واقعو جيڪو هن معاملي □ تمام گهڻو مشهور آهي.

جڏهن حضرت شهباز قلندر کي ٻاهر پهتو ملتان پنهنجن ڪجهه دوستن سان گڏ. □ هو جنگل واري علائقي □ ڪئمپ لڳائي چڪو هو. ڇاڪاڻ ته رمضان جو مهينو هو. تنهنڪري، لاءِ هي سبب، سڀ هئا

رکيو ويو روزو رکڻ. هو آهي هئي ڪجھ

ڪڻڪ هئي، تنهن ڪري ان کي پيسڻ لاءِ، هو ڳوٺ ويو. جيئن ڳوٺ جون عورتون جيڪي ڪجھه چارج وٺڻ کان پوءِ ڪڻڪ پيسنديون هيون. هن ڪم لاءِ، هو هتي ۽ اتي ويندو هو ۽ هن کي رستي تي پهچايو ويندو هو. ڳوٺ ۽ هڪ عورت جو گهر. جتي هڪ عورت اتي پيسڻ ڪري رهي هئي جڏهن ان عورت حضرت شهباز قلندر جي خوبصورتي ۽ شان کي ڏٺو، ته پوءِ هو هن ۽ پاڻ کي قابو نه ڪري سگهي. معاملو. ايسٽائين جيتوڻيڪ هو هڪ شادي شده عورت، پر اتي آيو هڪ انهيءَ ڪري سندس دل ۽ خراب ارادو هو. تنهن ڪري هو خراب نيت سان بيٺي هئي. هو پنهنجي گهر جي دروازي تي آئي ۽ هن کان پڇيو ته، "هو اتي ڇو بيٺو آهي." هن کيس ٻڌايو ته "هو ڪڻڪ پيسڻ چاهي ٿو." تنهن ڪري هو کيس گهر جي اندر وٺي وئي. هن کي ان عورت کي ڪڻڪ ڏني وئي. ۽ اها عورت ڪڻڪ پيسڻ شروع ڪئي ۽ پيسڻ دوران هو حضرت شهباز قلندر کي پنهنجي خراب نيت سان ڏسي رهي هئي. ۽ هو مسڪرائيندي، سندس ڌيان پاڻ ڏانهن ڇڪائڻ جي ڪوشش ڪري رهي هئي. پر شاهه شهباز قلندر ان عورت ڏانهن ڪو به ڌيان نه ڏنو ۽ هن پاڻ کي اتي مصروف ڪري ڇڏيو. ۽ جي دعوت جو الله. پر اڃا تائين، هو هڪ

ڏسڻ تي کيس سان جڏهن ان عورت جي صبر جي حد ٽٽي وئي ته حضرت شهباز قلندر پنهنجي ڪٽڪ ڇڏي گهر جي دروازي ڏانهن هليا ويا.

اها عورت جيڪا ٿيڙهي هئي فطرت ۾ خراب ڪردار ۾ هوءَ قابل هئي جي طرف ڄاڻو اهو هي ڪان آهي هليو وڃڻ WHO درويش ماڻهو سندس هٿ. پوءِ هوءَ آهي پڪڙيو ويو جي ڪنڊ جو سندس قميص ۾ هوءَ ٻڌايو کيس اهو "جيڪڏهن توهان ڪندا نه تعميل ڪرڻ سان منهنجو خواهش، پوءِ هوءَ ٿيندو ٺاهڻ زور سان ۾ روئڻ ۾ الزام خلاف ". کيس ۾ هي معاملو

پر هو صلاح ڏني سندس اهو جيئن هوءَ آهي هڪ شادي شده عورت، تنهن ڪري هن لاءِ ڪنهن ٻاهرئين مرد جي ڳولا غير قانوني آهي. مان آهيان رڪڻ تيز تنهنڪري ڪريو نه سبب مصيبت جي طرف مان ۾ هي معاملو. ۾ مون کي ڪنهن به گناهه ۾ شامل نه ڪر. هو هن کي نيڪي جو سبق ڏئي رهيو هو. ۾ ڏيکاريندي سندس جي ساڄو رستو، پر سان اهو عورت، اتي هو

شيطان جي عمل جو مٿس غالب اچڻ. ۾ جڏهن هن

ڏٺو ته هو هن جي قابو ۾ نه اچي رهيو هو. پوءِ هوءَ زور سان روئڻ لڳي. هن چور کي زور سان روئڻ شروع ڪيو. پوءِ عورت جي چور بابت شور ۾ رڙ ٻڌڻ تي ڳوٺاڻا پنهنجن گهرن مان ٻاهر نڪري آيا. ۾ اتي گڏ ٿيا ۾ عورت کان پڇيو ته هن سان ڇا ٿيو آهي. ؟ پوءِ هن عورت جي ڪهاڻي ٻڌڻ کان پوءِ ڳوٺاڻا ٻنهي کي قاضي جي آفيس ۾ وٺي ويا. جڏهن قاضي هو ٻڌو بابت جي تقرير، پوءِ هوءَ ٻڌايو کيس پڻ سندس باري ۾ ڪوڙيون ڪهاڻيون. پوءِ قاضي حضرت شهباز قلندر ڏانهن ڌيان ڏنو ۾ جڏهن کيس ڏٺو ويو ته پوءِ رتبي ۾ وقار جي حالت غالب ٿي وئي. ۾ هو سمجهي سگهيو ته هو يقيناً هڪ نڪ انسان آهي. قاضي وڏي احترام سان کيس چيو، "اي نڪ انسان، هن عورت تي توهان تي هڪ سنگين الزام لڳايو ويو آهي. پوءِ توهان هن معاملي ۾ ڇا جواب ڏيو ٿا؟ ۾ اهو اهڙو الزام آهي جنهن جي لاءِ هن معاملي ۾ ثبوت پيش ڪرڻ کان سواءِ توهان جي ڪا به وصولي ناهي." حضرت لعل شهباز تمام اطمينان سان چيو ته "اي قاضي، الله جي واحد شخصيت آهي جيڪا عين ۾ نقصن کان پاڪ آهي." هن چيو ته "پنهنجي صفائي ۾" هو عورت جي ننڍڙي پٽ کي پيش ڪندو. ۾ جيڪو سندس پيءُ جي گود ۾ آهي. ۾ جيڪو ان وقت سندس پينگهي ۾ هو ۾ اتي سڀ ڪجهه ڏسي رهيو هو." سڀ ماڻهو حيران ٿي ويا. جي طرف ٻڌو هي

معاملو. □ اهي شروع ڪيو چوڻ اهو، "ڇا ننڍا ڇوڪرا ڳالهائيندا؟" پوءِ هن چيو ته، "او قاضي، مان گنهگار نه آهيان □ معاملو ڪهڙي آهي لاڳاپيل بابت جي هو پڇيو حضرت WHO ڇوڪرن جو ڳالهائڻ □ عيسيٰ عليه السلام کي ننڍپڻ □ ڳالهائڻ □ ساڳيو ماڻهو هن ڇوڪرو کان به پڇندو. جي طرف بابت ڳالهايو هي معاملو." انهيءَ تي وقت قاضي پڇيو هو ڇوڪرو، پيءُ، وڻڻ لاءِ جي ڇوڪرو □ هو اچڻ گهرجي اڳ کيس. تنهنڪري ڇوڪرو هو قاضي جي اڳيان پيش ڪيو ويو. حضرت شهباز قلندر ڇوڪرو ڏانهن مخاطب ٿيا □ کيس چيو ويو ته "او معصوم! اها شخصيت جيڪا الله جي پاڪ شخصيت آهي جنهن کي حضرت عيسيٰ عليه السلام کي سندس ٻاروتڻ جي دور □ طاقت ڏني وئي هئي. □ ان پاڪ ذات جي موجودگي کي فرض ڪندي شخصيت الله جا توهان شاهدي ڏيو ٿا

جڏهن مان توهان جي گهر □ موجود هوس □ توهان ڇا ڏٺو آهي چوسڻ سان تنهنجو آڱوڻو. □ ڇا اتي هو هڪ ڳالهه ٻولهه ڪهڙي هو اتي اسان جي وچ □ منعقد ٿيو.

هاڻي الله جي عظيم قدرت □ حضرت شهباز قلندر جي معجزن کي ڏسو ته اهو ڇوڪرو جيڪو پنهنجي

پيءُ جي گود ۾ هو ۾ جيڪو وڏي آواز ۾ ٻڌايو اهو
 "جيڪو به هي ماڻهو آهي ٻڌائڻ ڪهڙي آهي سچو ۾
 منهنجي ماءُ ڪوڙ ڳالهائي رهي آهي. اصل ظالم
 منهنجي ماءُ آهي. ۾ کير آهي؟ جڏهن هن شخص کي
 خراب نيت سان ڏٺو، ته هوءَ سندس قميص جو
 ڪنارو ڪڍي ڇڏيندي آهي. ٻڌڻ جي ڳالهه ٻولهه جو
 جي چوڪرو اتي هو ٿرڻو جيڪو غالب ٿيو تي سڀ
 ماڻهو. ۾ قاضي بيٺو هو سندس جاءِ تان ۾ حضرت جا
 هٿ چميا ويا شهباز قلندر ۾ کانئس پڇيو ويهڻ تي
 جي تخت گڏ سان کيس. اهو عورت هو افسوس ۾
 هي معاملو ۾ هوءَ هن کان پنهنجي غلطي معاف
 ڪرڻ لاءِ چيو. ۾ هن کي پنهنجن گناهن کان توبه ڪئي
 وئي. هي حضرت شهباز قلندر جو معجزو شهر ۾
 پکڙجي ويو. جهنگ جي باهه وانگر.

ڪجهه جڳهون ڪهڙي آهن ڳنڍيل سان حضرت شهباز قلندر ساهوان شريف

حضرت عثمان مروندي، جيڪي حضرت جي نالي
 سان مشهور هئا. شهباز قلندر جڏهن آباد ٿيڻ جو
 فيصلو ڪيو آهي پوءِ سهوان کي ساڳئي جاءِ تي رکيو
 ويو. جاءِ تي ڪهڙي سندس قبر آهي واقع اتي. تي
 اهو وقت اتي هو هن جاءِ تي ڪو به نيڪ ڪم نه ڪيو.
 جيئن ته طوائف عورتن صحوه ۾ پنهنجا ڪونيا قائم
 ڪيا آهن. صحوه شريف جي سڄي علائقي ۾ هن جي

نظر هن جاءِ کي چونڊي وئي. جيئن ته هن کي فيصلو ڪيو ويو هو ته هن جاءِ کي دائمي شهرت ۽ مقبوليت ڏي. جيتوڻيڪ سندس آمد اهڙي نه هئي. ڪنهن به بادشاهه جو اچڻ جيڪو هن معاملي ۾ تخت نشين ٿيو. پر اهو هڪ درويش شخص جو اچڻ هو، تنهن ڪري اها جاءِ جيڪا طوائفن جو مرڪز هئي جتي گناهه ڪيا ويندا هئا ۽ جيڪي روڪيا ويا هئا. اتي ڪٿي حضرت شهباز قلندر آهي رکڻ قدم هتي.

سندس اتي اچڻ جي ڪري، طوائف عورتن کي سندس آشيرواد سان هدايت ملي آهي. صحيح رستي لاءِ. ۽ پڻ خوش مزاج ماڻهو جيڪي صحيح رستو حاصل ڪري سگهي ٿو.

هائو، هي سهوان جو اهڙو هنڌ آهي پوءِ هي زمين جو هنڌ جيڪو حضرت شهباز جي نالي جي ڪري دنيا ۾ مشهور ۽ مشهور ٿيو. قلندر. دي خاص ۽ عام ماڻهو استعمال ٿيل جي طرف ڪال ڪريو هو جيئن سهوان سرڪار ۽ ان جو مطلب سهوان جو بادشاهه آهي. جيتوڻيڪ هو سهوان جي تخت کي ڪنٽرول نه ڪري سگهيو. ۽ هن ان تي حڪومت نه ڪئي. سهوان. پر جي ماڻهو جو شوان سڏيو ويو کيس سان جي عنوان جو سهوان سرڪار. هو هڪ فقير هو، بادشاهه نه. انهن بادشاهن جا نالا جيڪي صرف

تاريخ جي ڪتابن ۾ ملندا. پر فقيرن جا نالا جيڪي ماڻهن جي دلين تي ملندا.

جڏهن دنياوي بادشاهه مري ويا ۽ انهن جي جاءِ تي نوان بادشاهه انهن جا جانشين ٿيندا. پر حضرت شهباز قلندر اڃا تائين پنهنجي قبر ۾ بادشاهه جي حيثيت سان آهي. پراڻي بادشاهه جي رعيت نئين بادشاهه جي رعيت بڻجي ويندي. پر حضرت جي رعيت شهباز قلندر صديون گذرڻ کان پوءِ به ساڳيو آهي ۽ نسل در نسل ساڳيو آهي. ساڳي رعيت ۽ انهن ٻئي بادشاهه کي قبول نه ڪيو. انهن رعيت کي نه سڏيو پر اهي سندس غلامي کي فخر جي ڳالهه سمجهن ٿا. انهن ۽ زبردست اڪثريت آهي جو اهڙو آهي ڏٺو ويو حضرت لعل شهباز WHO عقيدتمند قلندر. پر سندس غلامي نسل در نسل هلندي رهي آهي ۽ جيڪا اڃا تائين جاري آهي. ڇاڪاڻ ته ۽ سندن دليون جي عقيدت جو حضرت شهباز اتي قلندر گهڻو ملي ٿو. ۽ اهڙي عقيدت ۽ انهن لاءِ لالچ جي ڪا به ڳالهه ناهي.

جيڪڏهن عقيدت ۽ ڪو مقصد ملندو يا لالچ پوءِ انهيءَ ڪري اهڙي عقيدت جيڪا ڊگهي عرصي تائين قائم نه ٿيندي. ڇاڪاڻ ته جڏهن اهو مقصد پورو ٿيندو ته ان وقت عقيدت جلد ختم ٿي ويندي. ۽ اهو وڌيڪ نه وڌندو. اهو پڻ ٿيڻ جهڙو اهو فرض ڪريو

ڪڏهن اهو مقصد ڪهڙي ٿيندو هجڻ نه

پورو ٿيو ته پوءِ ان وقت عقيدت جلد ختم ٿي ويندي.
اها عقيدت جيڪا حضرت جي عقيدتمندن وٽ آهي.
شهباز قلندر □ جيڪو گهٽ نه ٿيندو پر وڌيڪ وڌندو
ويندو.

فرض ڪريو جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي دنياوي مقصد
لاءِ ساهوان جو دورو ڪري ٿو □ جيڪڏهن اهو پورو نه
ٿئي ته ان حالت □ اهو شخص هن معاملي □ ڪو به
الزام نه لڳائيندو □ اهو نه چوندو ته هو ايندڙ پيري
ساهوان جو دورو نه ڪندو. ڇاڪاڻ ته ان شخص جي
اهڙي عقيدت □ ڪو به مقصد نه هو. اهو صحيح آهي
ته هن جي زيارت □ هن جو دنياوي مقصد هو. پر ڪو
به مقصد نه هو. صرف سندس مقصد سفر □. پر هن
معاملي □ واقعي سندس عقيدت لکيل هئي. □
عقيدت جيڪا اڃا تائين هئي حضرت جي شهر سان
ماڻهن جي عقيدت به ملندي. شهباز قلندر

ياڪ ٽنڀي

هڪ يڪ ٽانبي غار بابت روايت آهي جيڪا سنڌ □
مشهور آهي ته حضرت علي ابن طالب عليه السلام
هن غار جي زيارت ڪئي هئي. □ سواءِ هن مهراڻ
يوسف جي جنهن جو ذڪر سندس ڪتاب مظهر
شاهجاني جي صفحي 27 تي ڪيو ويو آهي جيڪو

هيت ڏنل آهي.

هن غار جي اتر طرف هڪ قبر موجود آهي. ان " بابت روايت آهي ته اها شاگرد جي آهي. يا جو خادم حضرت شهباز قلندر □ جيڪو سندس خدمت دوران فوت ٿي ويو. ان کان علاوه هڪ ٻي روايت آهي جيڪا مشهور آهي ته هي قبر هڪ امير واپاري جي آهي □ اهو واپاري تمام گهڻو متاثر ٿيو هو. شخصيت جو حضرت شهباز قلندر تنهنڪري لاءِ هي سبب هو هو ڪاپو دنيا □ ان جون آسائشون □ پيرن □ آيون جو کيس. □ هو آخري عمر تائين حضرت جي قدمن □ رهيو. شهباز قلندر □

دست شهباز

کان داست شهباز جي نالي سان اهو معلوم ٿئي ٿو ته اهو هڪ ريگستاني جڳهه آهي. بيسو جي مطلب جو جي داست آهي ريگستان. پر اصل □ اهو آهي هڪ سائو

ميدان. هي ميدان جو مڪران جي وچ □ واقع آهي وادي پنچڪور □ نهر درخشان جي ڏکڻ طرف □ هن ميدان □ حضرت شهباز قلندر اتي چيلا ڪيو ويو. جڏهن هن پنهنجي عبادت □ صوفياتي مشق مڪمل ڪئي ته هن تي انهيءَ ڪري جڏهن بلوچ ماڻهو

عبادت ڏئي آهي ته پوءِ هزارين مڪراني بلوچ ماڻهو
سندس شاگرد بڻجي ويا آهن. تنهن ڪري هن سبب
جي ڪري رهائشي هن ميدان جو علائقو دست شهباز
. سان مشهور آهي .

چيو وڃي ٿو ته عرس جي تقريب جي موقعي تي
هزارين ماڻهن جي وڏي تعداد ۾ مڪراني بالاوچ ۾
مڪراني جيڪي تمام گهڻي عقيدت ۾ پيار سان
مقبري تي حاضر ٿين ٿا ۾ جتي اهي پيار ۾ محبت ۾
ڌمال پيش ڪندا. جنون. تي جي جاءِ جتي حضرت
شهباز قلندر چيلا جي صورت اختيار ڪئي آهي، اتي
اڃا تائين پنچڪور جي وادي ۾ هڪ آشرم موجود آهي.
۾ سائي چراگاهه واري زمين ۾ درخشان جي ڏکڻ
طرف جي واهه.

قلندري جو ڪنداري

حضرت شهباز قلندر جيڪو جبل تي حضرت
حاجي منگهو پير سان مليو ۾ ان جاءِ تي جتي اتان
هڪ وهڪرو شروع ٿيو هو. اهو وهڪرو آهي اڃا
تائين ڪوه جاتل سڃاتل ۾ مشهور. اندر
ڪتاب تحفاڪرم ان جو ذڪر هن ريت آهي. ” حضرت
حاجي منگهو پير جي جبل تي هڪ پاڻي جو وهڪرو
آهي. جيڪو حضرت شهباز قلندر جي ڪنڊي جي نالي
سان مشهور آهي. ۾ ان جي ٻنهي پاسن تي باغ آهن
. جيڪي اتي واقع آهن.

ڪراچي ۾ هڪ گهڻي آهي جيڪا ڪامل گلي جي نالي سان مشهور آهي ۽ هن گهڻي ۾ هڪ آستانو آهي جيڪو حضرت شهباز قلندر سان ڳنڍيل آهي. حضرت شهباز قلندر جا عقيدتمند هن جاءِ تي تمام گهڻي عقيدت سان ايندا هئا.

گنجو ٽڪار

سنڌ جي ٽنڊي غلام حسين ۾، حيدرآباد جي ٽڪريءَ جي پيرن ۾ گنجو جبل اتي هڪ موجود آهي هيرمٽيڇ. هن تي جتي حضرت شهباز قلندر چيلا ڪئي هئي ۽ هو ڪجهه وقت اتي رهيو. ۽ جيڪو حضرت شهباز قلندر سان ڳنڍيل آهي. حضرت شهباز قلندر جا عقيدتمند هن جاءِ تي تمام گهڻي عقيدت سان ايندا هئا.

لعل باغ

سهوان شريف ۾ هڪ باغ آهي جتي حضرت شهباز قلندر چيلا ادا ڪيو آهي. اتي بئر (هڪ قسم جو بيري) جا ڪيترائي وڻ آهن. ۽ نالي ۾ تاريخون حضرت شهباز قلندر. اتي پڻ گهڻا آهن گلن جا سڃ. روايت آهي ته هن وڻ هيٺان حضرت شهباز قلندر جن اتي چيلهه ڪئي هئي. هي وڻ ڪوهه آهي ڄاتل سڃاتل

جيئن لعل جولتو □ ويجهو هي وڻ اتي آهي هڪ جبل
□ جنهن □ هڪ وهڪرو آهي.

موت

جڏهن جو وقت حضرت شهباز قلندر جي وفات جو
وقت ويجهو آيو ته ان وقت پاڻ هو صلاح ڏني سندس
شاگرد بابت جي قلندري صوفي رستو □ کيس
سندس آخري دفن جي جاءِ ڏيکاري وئي. پوءِ هو
مراقبي □ ويٺو هو. □ هو الله جي عبادت □ مشغول
هو □ مراقبي جي حالت □ فوت ٿي ويو. □ جنازي جي
غسل کان پوءِ کيس ساڳئي جاءِ تي دفن ڪيو ويو
جتي سندس قبر سهوان شريف □ واقع آهي □ جيڪو
سندس وفات کان اڳ هن اشارو ڪيو هو. سندس
جنازي جي غسل خاني مزار جي عمارت □ اولهه
طرف آهي. سندس وفات 650 هجري □ ٿي.

بابت جي موت جو حضرت شهباز قلندر اهو آهي
لکيل □ تاريخي ڪتابن □ آهي ته جڏهن سندس موت
جو وقت ويجهو ايندو هو ته مٿس اهڙي حالت هوندي
هئي جو جڏهن نماز جو وقت ايندو هو ته هو هوش □
ايندو هو □ نماز پڙهندو هو. دعا. اهو آهي چيو اهو
هو هو چيو جي پٺيان جملا پاران سندس

زبان. □ هو آسمان ڏانهن ڏسي رهيو هو. پوءِ هو الله
جي حضور □ دعا لاءِ پئي هٿ بلند ڪيا.

اي الله، تنهنجي گناهگار ٻانهي محمد عثمان،
 تنهنجي رحمت جي طلب □. مون کي پنهنجي رحمت
 جي چانو □ پناهه ڏي. ته جيئن مان سزا کان نجات
 حاصل ڪري سگهان. جيڪو تو پنهنجن گنهگارن لاءِ
 تيار رکيو آهي. اي الله، مون پنهنجي زندگي □ تبليغ
 ڪرڻ جي پوري ڪوشش ڪئي آهي. " تو کي اسلام
 جو دين پسند آيو. اي منهنجا رب، منهنجي ڪوشش □
 جيڪڏهن ڪا خامي رهجي وئي آهي ته مون کي
 معاف ڪر. اي الله منهنجي هر غلطي معاف ڪر □
 منهنجي هن دعا کي قبول ڪر. اي الله پنهنجي دين
 کي طاقت ڏي. پنهنجي دوستن □ صحيح رستي تي
 هلندڙ ماڻهن کي شامل ڪرڻ لاءِ. اي منهنجا الله اهي
 ماڻهو جيڪي نبي □ سان سچي محبت ڪن ٿا، جيڪي
 توهان جي نيڪ ماڻهن جي پيروي ڪندا، يعني پيغمبر
 جي خليفن. □ جيڪي نيڪ ماڻهن جي پيروي ڪندا
 رستو، تنهنڪري لاءِ هي سبب بڻجن اهڙو ماڻهو جيئن
 توهان جو دوست □ ٻنهي جهانن □ انهن جا درجا
 وڌايو.

دعا کان پوءِ سندس هٿ بستري تي ڪري رهيا هئا
 □ سندس جسم ٿيڻ سڌو ڪرڻ □ کان سندس
 زبان جي اسلامي عقيدو
 جاري رکيو ويو □ تلاوت ڪندي هن فاني دنيا کي ڇڏي
 ڏنو.

جي تعمير جو جي مزار عمارت

حضرت عثمان مروندي عرف لال شاه قلندر جي مزار جي عمارت جي تعمير سلطان فيروز شاهه جي دور ۾ ڪئي وئي هئي. ان جو مطلب آهي ته 7 تاريخ تي رجب 757 هجري ۾ سندس مقامي حڪمران ملڪ اختيار الدين پاران مزار جي عمارت پنهنجي ذاتي دلچسپي سان مڪمل ڪئي وئي. هي عمارت حضرت لعل شاه قلندر جي قبر تي ڇهن مقبرن تي مشتمل آهي. عمارت تي ڪتبو لکيل هو. ۾ ان جو تفصيل آهن جيئن پٺيان جيئن في جي ڪتاب ليبارٽري صفحي نمبر تي طارق سنڌ .

هئا WHO جي تفصيل جو جي پاڪ ماڻهو فائدو حاصل ڪيل پاران حضرت لعل شاز قلندر جي وفات تي

تي جي وفات حضرت عثمان مروندي عرف لعل شاز قلندر، عبادت ڪندڙ ۾ زاهد ماڻهو جن ڪانئس فضل حاصل ڪيو. فهرست آهي تمام گهڻو ڊگهو ۾ تمام گهڻو وڏو. پر اسان ذڪر ڪري رهيا آهيون جي تفصيل جو ڪجهه ماڻهن کي مختصر طور تي هن سبب لاءِ. ڇاڪاڻ ته وقت جي شيخ جو احسان اڃا تائين موجود آهي ۾ اهو الله جي فضل سان قيامت تائين جاري رهندو. جيڪي ماڻهو لکن جي

تعداد □ حضرت لعل شهباز قلندر جي قبر جي زيارت
 ڪن ٿا. جيئن انهن کي فضل ملي ٿو. تنهنڪري لاءِ
 هي سبب اهي گهمڻ مقبرو جو جي شيخ جو حضرت
 لال شاه قلندر جو وقت. ٻي صورت □ هر ماڻهوءَ جي
 وقت □ پاڻ لاءِ ماڻهن وٽ وقت نه هوندو هو. جنون □
 شوق جي انداز □ سهوان ڏانهن ماڻهن جي قافلن جو
 ڊوڙڻ. □ ان لاءِ هن معاملي □ ضرور ڪو سبب
 هوندو.

مرتب ڪندڙ جي سوچ مطابق جي ڪتاب سڀ
 مليو احسان WHO اهي سياح آهن جي وچ □ ماڻهو
 ڪرڻ کان از حضرت لعل شهباز. جيئن ته سندس قبر
 سيوهڻ □ آهي اهو شريف جيڪو اڄ به سندس قبر
 جي زيارت ڪندڙن جي خواهشن □ خواهشن جي
 پوري ٿيڻ جي ڪري مشهور آهي.

شيخ مڪان

ڪتاب جي ليکڪ شيخ ماڪن بابت تحفه / ڪرم
 چيو ته "پراڻي زماني □ مقبري جا محافظ □ ان جا
 اهم مالڪ جيڪي شيخ برادري جي نيڪ ماڻهن سان
 تعلق رکن ٿا. شيخ ماڪن جيڪو هو پاس ڪيو پري
 کان جي دنيا هو وچ □ انهن □ ڪجهه ٻيو جاءِ □ جو
 ڪتاب، جي اهور تحفه جو / ڪرام لکيل اهو
 "هڪ دفعو **سادات** (عربي: سادات) هڪ لاحقو
 آهي، جيڪو انهن عورتن کي ڏنو ويندو آهي جيڪي
 اسلامي پيغمبر محمد جي اولاد مان آهن. جن کان

زوريءَ مزار جي ڪنجي ڪسي وئي هئي.

پر الله رکي رهيو هو انهن جي عزت جو ته ڪوشش جي باوجود اهي مزار جي عمارت جو دروازو نه کولي سگهيا. انهي ڪري انهن لوهي مزدورن کي دروازي جي چاٻي کولڻ لاءِ سڏيو آهي. آخرڪار انهن جي ڪري ناڪامي جي باوجود، انهن شيخ خاندان جي ميمبر کي چاٻي واپس ڏئي ڇڏي آهي. جيڪو مزار جو دروازو آساني سان کوليو هو. (ڪتاب جي حوالي سان) تحفه / ڪرام ص 136-137 تي).

سندس باري ۾ روايت موجود آهي ته هو هميشه نشي جي حالت ۾ ۾ خاموش رهندو هو. سندس باري ۾ اهو به چيو ويندو آهي ته سندس نالو شيخ منڪن هو. ۾ سندس قبر، جيڪا موجود آهي. مقبري جي اندر. ماڻهن جو هڪ وڏو انگ سندس عقيدتمند هو. انهيءَ ڪري جيئن مٿي ذڪر ڪيو ويو آهي سادات جي ماڻهن کيس پسند نه ڪيو.

حضرت مقصود بالاول ۾

هو هو هڪ پرهيزگار شخصيت ۾ هجڻ هڪ زبردست حيثيت سان کيس. هو حاصل ڪيو ويو احسان ڪرڻ حضرت شهباز قلندر جي اندر کان. سندس نور جي قبر جيڪا ضلع دادو ۾ باغبان تعلقي ۾ واقع آهي. هر قمري مهيني ۾ پهرين جمعي تي اتي تقريب منعقد ٿيندي. حضرت مقصود بلال پنهنجي

وقت جا وڏا عالم هئا. □ هو درويش هئا. عادت □ گڏوگڏ هو هڪ نڪ شخصيت جو مالڪ هو. ڪتاب تحفة / اڪرم □ ان جو ذڪر آهي ته "هو هڪ عظيم هو احساس حاصل ڪيو. □ جي WHO هڪ شخصيت □ علم جو ظاهر جو به هڪ اعليٰ درجو آهي." (تحفة / اڪرم صفحو 359)

ڪتاب تحفة اڪرام □ مقدم بلال بابت ان جو ذڪر هيٺ ڏنل آهي.

مقدم "بالاوال جيڪو اڳ ڪندو هو رات جو عبادت" جي وقت □ وڏي پاڻيءَ جي ٿانءَ □ ويهندو هو. جڏهن هو پاڻيءَ جي ٿانءَ مان نڪرندو هو، تڏهن پاڻي دائرن □ هلڻ لڳندو هو، جيستائين ان کي درياءَ جي پاڻيءَ □ نه اچلايو ويندو.

حضرت مخدوم بلوال هڪ وڏو پرهيزگار ماڻهو هو جنهن کي مادر وطن سان تمام گهڻي محبت آهي. هو هڪ پرهيزگار، پرهيزگار □ پڻ هو. جيئن پنهنجي وقت جو هڪ وڏو عالم □ ظهور جي علم □ مهارت رکندڙ هو. هو ڳنڍيل جي طرف جي روحاني زنجير جو سهرورديا. □ هن روحاني سلسلي جو باني شيخ ابو نجيب القادري هو. □ سندس وڏو خليفو عمار ياسر هو. □ سندس شاگرد حضرت نجم الدين ڪبريٰ هو.

سندس تعلق سما خاندان سان هو. هي خاندان سنڌ جو حڪمران بڻيو. هو درويش قسم جي نڪ شخصيت جو مالڪ هو. آخري دور □ جو حڪمران جو سما خاندان □ ڪڏهن ڄام فيروز اهو مطلب □ جي سال 926 هجري

جڏهن شاهه بيگ ارگوان سنڌ تي حملو ڪيو. □ نٿي ڪي فتح ڪرڻ کان پوءِ هو سهوان ڏانهن ويو. ان موقعي تي مقصود جو رابطو سٺا ڪردار □ سنڌ سان پيار ڪندڙ اڳواڻ □ هن کي شاهه بيگ ارگوان جي خلاف فوج گڏ ڪئي وئي. تنهنڪري ٿٽي جي جڳهه تي □ هڪ وڏي جنگ ٿي جيڪا ٿي پر اهي سڀئي اڳواڻ جيڪي فوري طور تي گڏ ٿيا تنهن ڪري اتي انهن جي فوجي يونٽن □ ڪو به هم آهنگي نه هئي. تنهن ڪري هن سبب لاءِ اهي ڪري سگهن ٿا تربيت يافته □ باقاعده فوج جو دفاع نه ڪرڻ شاهه بيگ جو. □ جنگ دوران سنڌ جا ڪيترائي اڳواڻ شڪست کاڌي □ مارجي ويا □ شاهه بيگ جي فوج ڪامياب ٿي رهي هئي.

ڪاميابي کان پوءِ شاهه بيگ ان شخص کي ڳولڻ هو پويان WHO جي ڪوشش شروع ڪئي وئي هئي جو جي وڏو جنگ. هو هو ٻڌايو ته هي آهي هڪ شخص جو ڪم □ هن جنگ جي پويان ڪير هو □ ڪير هڪ درويش شخص آهي.

شاهه بيگ کي سندس درٻار □ مقدم بالاول سڏيو ويندو هو. □ هن کي هن معاملي □ سندس ڪردار قبول ڪيو ويو □ انهيءَ ڪري شاهه بيگ مخدوم بالاول شهيد ٿيو.

مقصود بالاول جيڪو ڳنڍيل هو روحاني زنجير سهرورديا سان پر هن کي دل سان تمام گهڻي عقيدت آهي حضرت لعل شهباز قلندر. روايت □ ذڪر آهي ته ته هو باقاعدي سان سهوان شريف جي

مزار تي ويندو هو □ اتان روحاني فضل حاصل ڪندو هو. سندس باري □ چيو ويندو آهي ته هو پنهنجي عبادت □ صوفيانہ مشقن جو تمام گهڻو خيال □ توجہ رکندو هو.

حضرت شاهه لطيف پٽائي

هو سنڌ جو مشهور □ مشهور شاعر حضرت شاهه لطيف پٽائي جي نالي سان هو □ سندس باري □ اتي پڻ روايت جنهن □ اهو ذڪر آهي ته کيس حضرت لعل شهباز قلندر کان روحاني فضل حاصل ٿيو هو. □ بابت کيس اتي پڻ □ روايت اهو هو گهمڻ لاءِ استعمال ٿيندو هو جي مزار □ کيس حضرت لعل شهباز جي مزار جي عمارت □ اسڪول جو احسان مليو. قلندر. □ اتي پڻ هڪ روايت اهو هو استعمال ٿيل جي طرف گهمڻ مزار جي عمارت □ هو شاهه اولادي جي آستاني □ رهندو هو. □ زيارت ڪندو هو بار بار جي مقبرو جو جي حضرت لعل شهباز قلندر. جيڪڏهن

اسين شاهه لطيف پٽائيءَ جي سوانح عمري ڏسون ٿا جنهن □ سندس سهوان شريف جي مزار جي زيارت جا ثبوت ملندا.

ڪتاب □ لطيف لطيف دين محمد وفائي پاران، جنهن □ اهو ذڪر ڪيو ويو آهي ته "شاهه صاحب جيڪو مقدم دين محمد صديقي جي گهر سهوان □ رهندو هو. مقدم محمد جيڪو هڪ وڏو عالم ماڻهو هو، انهي سان گڏ هو صوفي شخص □ هڪ درويش

هو جيڪو سهرورديه جي روحاني سلسلي سان تعلق رکي ٿو.

مخدوم محمد جيڪو سختي سان اسلامي قانون تي عمل ڪندو هو جنهن کي شريعت اسلامي قانون سڏيو ويندو آهي. هو هڪ شرعي قانون جو صلاحڪار جيئن ته سنڌ جي حڪمران ميان نور محمد ڪلهوڙي جو خاص صلاحڪار هو. پنهنجي دور ۾ هو قانوني راءِ پڻ ڏيندو هو.

جي ڪتاب لطيف لطيف پاران دين محمد وفائي ۾ ڪهڙو ڪير صفحي 89 ۾ 90 تي لکيل هو ته "مقدم دين محمد جيڪو شاهه لطيف پٽائي سان تمام گهڻو پيار ۾ پيار ڪندو هو جو هڪ پيرو هن کي هن سبب سان سندس پگڙي مٽائي وئي هئي." ان موقعي تي هن کي چيو ويو ته لطيف منهنجو دوست آهي.

اهڙي پيار ۾ پيار سان جڏهن هو سهوان جي زيارت لاءِ ويندو هو تڏهن هو باقاعدي سان سهوان جي مزار تي ويندو هو. سندس خوبصورت شاعري ۾ حضرت شهباز قلعدار جي مهرباني موجود آهي.

حضرت ڪوادر بخش بيدل

حضرت قادر بخش بيدل جي پيدائش 1230 هجري مطابق 1814ع ۾ ٿي. هو روهڙي علائقي جو هو. هو سنڌ جو هڪ وڏو صوفي ماڻهو هجڻ سان گڏ عالم ۾ سنڌ صوبي جو مشهور ۾ مشهور شاعر هو. کيس حضرت لعل شهباز قلندر کان گهري محبت حاصل هئي.

حضرت بيدل کي صرف 14 سالن جي عمر ۾ علمِ ظهور ۾ فضيلت حاصل ٿي وئي. ان کان پوءِ هو حضرت لعل شهباز قلندر جي قبر جي زيارت ڪرڻ لڳو. تنهنڪري کيس رحمت حاصل ٿي. اتي. قلندري جي مهرباني حاصل ڪرڻ کان پوءِ هن سنڌي ٻولي ۾ شاعري لکڻ شروع ڪئي. ۾ جلد ئي هن لکڻ شروع ڪيو. سنڌي ٻولي ۾ اعليٰ درجي جي شاعري. ۾ جلد اهو هو ٿيڻ مشهور ۾ مشهور. سان سنڌي

ٻولي هو هو پڻ لکيو ڪجهه شاعري ۾ عربي، فارسي، اردو، هندي، ۾ سرائيڪي ٻولي.

حضرت بيدل مٿي ڏنل ٻولين ۾ حضرت لعل شهباز قلندر جي تعريف ۾ تمام گهڻي شاعري لکي آهي ۾ جنهن مان هن معاملي ۾ سندس تمام گهڻي عقيدت ظاهر ٿئي ٿي .

تاريخ تي هن دنيا مان لاڏاڻو ڪري ويا. سال ۾
زيڪواد 1289 هجري .

محمد محسن بيڪاس

هو هو پُٽ جو جي حضرت بيدل. ۾ سندس قلم نالو هو بيڪاس. هي سنڌي ٻوليءَ جو مشهور ۾ مشهور شاعر هو. بيڪاس هن فاني دنيا مان هليو ويو سندس جوانيءَ جو دور. هو 27 جمادي الثاني تي روهڙي ۾ پيدا ٿيو. 1275 هجري مطابق 2 هين فيبروري ۾ 1859 سال. بيڪاس هو آهي مليو احسان ڪرڻ کان مزار حضرت لعل شهباز قلندر ۾ بيدل جي پنهنجي پيءُ وانگر. هن حضرت لعل شهباز قلندر جي

تعريف □ گهڻيون شاعريون لکيون آهن. □ هر شعر مان حضرت لعل شهباز قلندر جي گهڻي عقيدت ملي ٿي.

حضرت بيگاس 1298 هجري مطابق 1882ع □
23 سالن جي عمر □ وفات ڪئي

سيد نائن شاهه

سيد نائن شاهه، سيد معين لکوي جو پٽ، جيڪو سيد گلاب شاهه جو شاگرد هو. □ کير صلاح الدين جو پٽ هو □ جيڪو مزار جي سنڀاليندڙ طور ڪم ڪندو هو. کيس حضرت لعل شهباز قلندر کان روحاني فضل حاصل آهي. □ سندس ياد □ ٿئي □ هڪ مزار تعمير ڪيو ويو. □ هن جاءِ تي کيس ڪيترن ئي ماڻهن تي روحاني فضل عطا ڪيو ويو.

نين شاهه عرف نين فقير

حضرت لعل شهباز قلندر جي روحاني فضل مان کيس فائدو حاصل ٿيو. کيس لکيو ويو معياري سنڌي ٻولي □ شاعري. نين شاهه عرف نين فقير جيڪو مشهور هو □ گادي ياسين تحصيل جي هڪ ڳوٺ جو بااثر شخص هو. هن کي حضرت لعل شهباز قلندر سان تمام گهڻي عقيدت آهي. جڏهن قلندري جو فضل مٿس هو تڏهن هن کي ڳوٺ □ سندس ملڪيت وڪرو ڪئي وئي □ هن کي ساهوان منتقل ڪيو ويو. شريف تي جي مستقل بنياد. هو هو ٺهيل هڪ عمارت

لاءِ . □ اڄ به اهو سندس نالي سان مشهور آهي

نينجي فقيري ڪافي سهوان □. سهوان شريف □
 (ڪافي) گهمندو هو اتي تلاوت ڪرڻ ڪافي
 ڪافي ({lang- pa| } , {ڪافي (شاه مڪي)
 ڪافي) اردو ڪافي آهي هڪ : (سنڌي) (گرمڪي)
 ڪلاسيڪل فارم

جو صوفي شاعري، گهڻو ڪري پنجابي □ □ سنڌي
 ٻوليون □ مان نڪرندڙ پنجاب □ سنڌ جا علائقا ڏکڻ
 ايشيا.) وڏي آواز □. ماڻهن □ سندس عقيدت جيڪا
 ڏسڻ جي لائق آهي.

جي لازمي رسمون □ جي مزار عمارت

ڪڏهن ڪڏهن ڪا روايت جيڪا مستقل بنيادن تي
 رسمن □ تبديل ٿيندي □ جيڪا ان شخص لاءِ يا مزار
 جي يادگار بڻجڻ جيڪو انهن جو لازمي حصو بڻجي
 ويندو.

جي مزار □ حضرت لعل شهباز قلندر ڪجهه
 رسمون آهن جيڪي ڪيترن ئي صدين کان وٺي عمل
 □ اچي رهيو آهي. □ انهن رسمن لاءِ جيڪي ماڻهن
 جي دل □ دماغ سان گڏ ٿين ٿا اتي مزار □ ٻڌڻ
 شروع ٿيو. پڙهندڙن جي خدمت □ اسان کي مختلف
 رسمي طريقيڪار جو تعارف هيٺ ڏنل ڏنو ويو آهي.

ڊرم

هر علائقي لاءِ ان جو پنهنجو آهي تهذيب □ ثقافت
 جيڪو اتي ملندو. پنجاب علائقي □ ماڻهو پسند ڪن ٿا
 جي اتي ڊول (وڏي ڊول) جو آواز. پر سنڌ جي
 سرزمين □ ماڻهو نوبت (ڊول) جو آواز تمام گهڻو

پسند ڪن ٿا. □ جيڪو هڪ وڏي پيالي جي سائيز □ موجود هوندو. ان جي کليل حصي تي چمڙي جو چمڙو هوندو. چمڙو جيئن ته اتي ڍول جو چمڙو ٻنهي پاسن کان پارچمينٽ سان ڀر نوبت □ اهو صرف مٿئين پاسي کان موجود هوندو.

نوبت جيڪو هوندو پراڻن ڏينهن □ جنگ □ جنگين جي حڪمت عملي □ آخري وقت □ ماريو ويندو هو. ان جو آواز اهڙو هوندو جيئن جڏهن اتي مارڻ اهو پوءِ اتي ٿيندو ٻڌو زور سان آواز جو گونج ڍول مان. ڍول وڃائڻ جي روايت جيڪا مزار جي عمارت □ ڊگهي عرصي کان موجود آهي. مزار □ روزانو ٽي ڀيرا ڍول وڃايو ويندو. شام جو پهريون وقت □ پوءِ ٻئي دفعي جڏهن قبر جو دروازو بند ڪيو ويندو. اهو هڪ اعلان وانگر آهي ته هاڻي مزار جو دروازو کوليو پيو وڃي. بند. توهان ڪري سگهي ٿو سمجهڻ □ هي رستو اهو پاران ان جو آواز جي

ماڻهو اچو جي طرف ٻاهر کان جي شرين خودڪار طريقي سان. جيئن اهي ڄاڻو اهو اهو مزار جي دروازي جي بند ٿيڻ جو وقت آهي. تنهن ڪري انهن سڀني کي اتان کان مثبت طور تي ٻاهر ڪڍڻ جي ڪا ضرورت ناهي.

ٽئين دفعي درگاهه جو دروازو کولڻ وقت طبل وڄايو ويندو. □ صبح جو سوڀر تهجد جي نفلي نماز جو وقت هوندو. هي هڪ اعلان پڻ آهي جيڪو حضرت لعل شهباز قلندر جي عاشقن لاءِ ڪيو ويندو. جيئن ئي دروازو کوليو پيو وڃي ته اهي مزار جي عمارت ڏانهن

اچن. ڀول جي آواز سان گڏ وڏي تعداد ۾ ماڻهو پنهنجا
قدم رکيا ۽ ڏانهن اچو انهيءَ ڪري مزار جي تعمير

الف زبردست ڌمال ، يا مراقبي ڪنڌر ناچ تقريب

روزانو ڌمال يا مراقبي ناچ جي تقريب ٿيندي پر ان
جو بندوبست شام جي وقت ڪيو ويندو جڏهن مزار
جي عمارت جو دروازو بند ڪيو ويندو. ڌمال، يا
مراقبي ناچ جي تقريب جيڪا ٽي-چڊ جي نفلي نماز
سان شروع ٿيندي جيڪا نماز کان اڳ بند ڪئي ويندي
آهي. صبح جو فجر جي نماز جو آواز. اهي ڌمالا
روزاني جي طريقن سان تعلق رکن ٿا ۽ انهن لاءِ ننڍا
ڊرم استعمال ڪيا ويندا آهن.

عرس (ساليانو وفات جي سالگرهه) جون مقدس
تقريبن شروع ٿينديون ته ان وقت وڏا ڀول ان مقصد
لاءِ استعمال ڪيا ويندا آهن. هڪ ڀول جيڪو مزار جي
عمارت جي وڏي دروازي ۾ وڃائڻ لاءِ استعمال ڪيو
ويندو. ان وقت هڪ درويش جيڪو ڀول وڃائڻ کان
اڳ ڪرسي تي ويهندو. ۽ هن استعمال ڪيو ڏهل
وڃائڻ اتي پنهنجي پوري عقيدت سان. مٿي ڏنل کان
سواءِ ڌمال لاءِ مزار جي ٻاهران وڏي جهنڊي هيٺان
ڏهل تي ڌماڪو ٿيندو. تنهن ڪري هن سبب لاءِ جا
بلند آواز نشي ۽ مست قلندر وڏي جهنڊي جي
چوڌاري ڪير ملندو، اهو ٻڌو ويندو. ديواني ۽ نشي ۽
مست ماڻهن جي پيرن جي هلڻ سان زمين ڌمڪندي.
هن موقعي تي سڄي پاڪستان مان عاشق ۽ نشي ۽
مست ماڻهو هٿن ۽ ڪنگڙن پائي جڏهن ڀول جي
ڌماڪو ٿيندو ته ڌمال شروع ڪندا. وجد جي حالت.

اهي سڀئي ماڻهو جيڪي مختلف ٻوليون ڳالهائين ٿا پر اهي پنهنجو هڪ عام نعرو "مست قلندر" لڳائين ٿا. □ هي نعرو جيڪو ٻڌو وڃي ٿو □ ڍول وڄائڻ تائين ديواني ماڻهن جو ناچ جاري رهندو.

عرس (سالانه وفات) جي موقعي تي ڌمال جيڪو ٽن وقتن لاءِ منعقد ڪيو ويندو جيڪو ڏسڻ لائق آهي. انهي سان گڏ اهو روح پرور هوندو. جڏهن ڍول تي ڌماڪو ٿيندو ته لکين ماڻهن جي ميڙ □ انهن □ هڪ نئون روح پيدا ٿيندو. جتي به ماڻهو موجود هوندا ته ان وقت ماڻهو ڌمال ناچ ڪندو. □ انهن جا قدم پاڻمرادو اڳتي □ پوئتي هلڻ شروع ٿي ويندا. اڳي عرس جي تقريب صرف فقير ماڻهو ڪندا جيڪي ڌمال جو انتظام ڪندا. پر عرس جي وقت هر خاص □ عام ماڻهو □ ننڍو □ وڏو سڀ ڌمال □ شرڪت ڪندا.

عرس جي وقت زائرين جيڪي ٽولن □ اتي ايندا □ جيڪي پنهنجي حلقن □ ڌمال شيئر ڪندا. □ جيڪو الڳ الڳ پيش ڪيو ويندو. توهان سوچيو ٿا ته رات جي وقت ڍول جي ڌماڪو ٿيندو □ لکين جي تعداد □ عقيدتمند جنون □ هوندا جيڪي زور سان رڙيون ڪندا □ مست قلندر جا نعرا هڻندا. □ حصو وٺو ڌمال □. پوءِ هن معاملي □ سوچيو ته اهو ڪيئن ٿيندو. ڪجهه مهمان جيڪي پنهنجن پيرن □ ٽڪنگ پائون ٻڌندا □ ڌمال □ حصو وٺندا. هن معاملي □ ڪهڙو به طريقو لاڳو ڪيو وڃي جيڪو نفي ڏيکاريندو. جو جي پنهنجو شخصيت جو جي ماڻهو. عام طور تي هي ڌمال جنهن کي قلندري ڌمال سڏيو وڃي ٿو.

عرس جي تقريب جيڪا شعبان مهيني جي 18، 19، 20 تي مسلسل 3 ڏينهن تائين منعقد ٿيندي. □ اتي هڪجهڙائي □ هڪجهڙائي سان عقيدت جو اظهار ڪيو ويندو. پر هن طرح حضرت لعل شهباز قلندر جي شرن □ 3 ڏينهن تائين. عرس جي تقريب منعقد ڪئي وئي آهي.

سڀ کان پهرين ابدل ڪافي جي درگاهه فقير پيرو □ جيڪي ڌمال □ مقرر وقت تي تمام گهڻي عقيدت سان حصو وٺندا آهن. □ شرڪت ڪندي □ ڌمال آهي ٿيندو داخل ٿيو □ جي مزار عمارت □ مزار تي وڃو. □ جڏهن مقرر ڪيل وقت ختم ٿي ويندو ته پوءِ آهي اتان هليا ويا آتي. □ □ هي معاملو آهي ٿيندو هجڻ نه ڏٺو زور □ مجبور ڪريو. سڀ ماڻهو هن معاملي □ پنهنجن فرضن □ ڪارڪردگيءَ کي چڱيءَ طرح سڃاڻندا.

کان پوءِ هي □ جي مزار فقير ماڻهو جو ڪچيري حصو وٺڻ ڌمال □ آهي مزار تي ويندا WHO ڪافي آهن □ ان کان پوءِ ساقي سلطان، اولادي پير صاحب، بودلا بهار، جمن جتي، ڊورا حقاني، □ حڪيم علي شاهه جو

ٿيندو حصو وٺڻ □ WHO فقير ماڻهو □ درويش ماڻهو جي ڌمال پنهنجي مرضيءَ سان گهڻي نظم و ضبط □ آرڊر. □ مزار جي عمارت جي زيارت جي سعادت حاصل ڪنداسين. هي پروگرام ٽن ڏينهن جي عرصي تائين منعقد ڪيو ويندو. □ ان کان پوءِ زائرين جيڪي وڌيڪ □ ٻاهرين علائقي مان پوءِ سهوان شريف ڇڏڻ

شروع ٿيا. پر اهي بڻجي ويندا کان واپس اتي انهن جي دلين ۾ عقيدت جو هڪ بند سمنڊ آهي.

مهندي جو حضرت لعل شهباز قلندر

هي رسم خاص طور تي حضرت لعل شهباز قلندر جي مزار سان لاڳاپيل آهي. ڇاڪاڻ ته عام طور تي اهو ٻين مقدس شخصيتن جي مزارن ۾ نظر نه ايندو آهي. مهندي جي رسم اصل ۾ چادرن جي پيشڪش آهي ۾ جنهن کي حضرت لال شهباز قلندر جي مهندي سڏيو ويندو آهي ۾ مشهور آهي. تمام گهڻي عقيدت سان. توهان چڱي طرح ڄاڻو ٿا ته ٻين مزارن جي عمارتن تي تمام گهڻي شان ۾ شوڪت سان چادرن جي پيشڪش جي رسم ٿيندي. ۾ سڄي پاڪستان مان ماڻهو خوبصورت شيون آڻيندا آهن ڍڪڻيون ۾ موجوده ۾ جي مزار عمارت. جيڪڏهن اتي آهي نه ان بابت مبالغو سوچيو ته پوءِ اهو چئي سگهجي ٿو ته مقابلو آهي ڪورليٽس جو تعداد ڏيکاريو ويو آهي ۾ هر ڪورليٽ ٻين کان بهتر آهي.

جيئن ته توهان اڳ ۾ پڙهيو آهي ته مزار جي عمارت ۾ مقرر وقتن تي ڌمال جا 3 ڏينهن جا پروگرام منعقد ڪيا ويندا. ۾ ساڳئي طرح جڏهن شام جو ڍول وڄايو ويندو ته ان وقت حضرت لعل شهباز قلندر جي مهندي جي تقريب ٿيندي. سڀ کان پهريان 18 تاريخ تي جون کان گل شاهه مهندي جي تقريب منعقد ڪئي ويندي آهي خوبصورتي ۾ بهترين عبادتون جوش ۾ مهندي ٿري تي جيڪو مختلف رنگن جي مختلف قسمن جي ريشمي ڍڪڻ سان ڍڪيل هوندو.

سان هي مهندي جلوس اتي ٿيندو هجڻ موجود هڪ
 وڏو نمبر فقيرن ۽ صوفي ماڻهن جا. اهي فقير ۽
 درويش نشي جي حالت ۽ ڳائڻ ۽ موسيقي جا ساز
 وڄائڻ سان گذاريندا هئا. ۽ جنون ۽ عقيدت ۽ ڌمال ۽
 مشغول هوندا هئا ۽ اهي مزار جي عمارت ڏانهن
 وڌندا هئا ۽ هي مهندي مزار جي عمارت تائين
 پهچندي. مغرب جي نماز جو وقت

کان پوءِ هي تي پهريون شعبان اتي ٿيندو هجڻ پاس
 ڪرڻ هڪ جلوس جو مهندي رسم تي تمام گهڻو
 وڏو پيمانو. هي مهندي ٿيندو هجڻ ورتو ويو کان
 فقير

مولچند. توهان کي اهو ڄاڻي حيرت ٿيندي ته هندو
 خاندان جو هڪ ڏاڏو منجر بن ميرو ۽ جيڪو حضرت
 لال شهباز قلندر جو عقيدتمند ٿيو هو. سندس هڪ
 معجزو ڏسڻ تي. تنهن ڪري هي خاندان اڄ تائين
 پنهنجي خاندان جي ابن ڏاڏن جي روايت تي عمل
 ڪري رهيو آهي.

ان کان پوءِ 20 شعبان تي جي مهندي قانونگو
 خاندان کي سندن خاندان جي پراڻي روايتن مطابق
 ٻاهر ڪڍيو ويندو آهي. هن خاندان بابت روايت آهي ته
 هي خاندان حضرت لعل شهباز قلندر جي زماني ۽
 تمام گهڻو طاقتور هو. ۽ ان وقت هن خاندان جو گهڻو
 اثر هو. پر حضرت لعل شهباز قلندر جي ڪنهن
 معجزي جي ڪري هي خاندان ان وقت سندس
 عقيدتمند ٿي ويو هو. حضرت لعل شهباز قلندر جي
 مزار سان ڊگهي عرصي کان تعلق جي ڪري اهي

وڏي شوق ۽ جنون سان وڏي پيماني تي مهندي رسم
کي منعقد ڪري رهيا آهن .

ڪيترين ئي صدين کان وٺي ان وقت هن مهندي
جي جلوس ۽ ڪشش هوندي. ماڻهن جو هڪ وڏو
تعداد جيڪو هن مهندي ۽ حصو وٺندو ۽ تمام گهڻي
جوش ۽ جنون سان ڌمال ۽ مشغول ٿيندو

سڄي پاڪستان ۽ حضرت لعل شهباز قلندر جا
عقيدمند جيڪي ملڪ جي مختلف حصن ۽ ڀاڻ ۽
رسمون ادا ڪندا هئا. پاگل ماڻهو جڏهن اهي ٿيندو وٺو
مهندي رسمون پوءِ ان وقت ۽ اهي وڏي پيماني تي
ڀول سان ڌمال ۽ مشغول ٿيندا

(جي عرس (ساليانو وفات) ورسِي)

جي موقعي تي عرس جي موقعي تي سهوان
شريف سڄي پاڪستان جو مرڪز بڻجي ويندو. جتي
ملڪ جي سڀني حصن کان عقيدمند وڏي جوش ۽
جذبي سان وڏي تعداد ۽ ايندا آهن. ايران، افغانستان
۽ هندستان مان پڻ وڏي تعداد ۽ زائرين عرس جي
تقريب ۽ شرڪت ڪندا آهن. ماڻهو زندگي جي
مختلف شعبن مان، ذات ۽ عقيدي کان سواءِ، گڏ
ڪرڻ ملهائڻ عرس (سالانه وفات جي ورسِي) جيڪو
[اسلامي ڪئلينڊر](#) جي شعبان جي 18، 19 ۽ 20 ڏينهن
تي ٿئي ٿو مشهور مزار تي حضرت لعل شهباز قلندر
جي درگاه ۽ هر سال سهوان شريف

مذهب ۽ عقيدن کان سواءِ، ويجهي ۽ پري کان
ڪيترائي لک عقيدمند گڏ ٿين ٿا اتي دعا گهرڻ لاءِ.

سڀئي زائر جيڪي عرس جي موقعي تي ايندا ۽ اهي
پنهجا ٿيلها پريندا

خواهشون ۽ خواهشون ۽ هليا ويا واپس پنهنجين
جڳهن تي. ۽ پوءِ اهي پروگرام ايندڙ پيري سهوان
شريف گهمڻ لاءِ اتي. تنهن ڪري انهي سبب لاءِ هر
سال عرس جي موقعي تي اتي وڌيڪ ظاهر ٿيندو
عقيدت ۽ جيڪو وڌيڪ طاقت ڏيندو ۽ هن سالياني
شو جي طاقت هن معاملي ۽

جيئن ته مان (اردو ٻولي جو ليکڪ) تعلق رڪان ٿو
لاهور ته مان ڪندس هتي ذڪر ڪرڻ چاهيان ٿو ته
جڏهن اتي ايندو تاريخون جو منسوخ ڪرڻ عرس
تقريب جو حضرت لعل شهباز قلندر پوءِ ان وقت
سڄو لاهور شهر رنگين بينرن ۽ پمپلٽن سان
سينگاريو ويندو. اهو سڀ ڪجهه انفرادي ڪوششن ۽
شوق سان ٿيندو.

جهندو

حضرت لعل شهباز قلندر جي سامهون واري
دروازي تي اتي هڪ وڏو جهندو آهي جيڪو آسمان
جي پاسي ۽ مٿاهين سطح تي پهچي رهيو آهي. جن
ماڻهن مزار جي عمارت جو دورو ڪيو ۽ انهن ڏٺو
آهي انهن کي اتي مٿاهين جهندو ضرور ڏسڻ گهرجي.
ان کان علاوه عرس جي تقريب جي تفصيلن جي
چيل پمپلٽن ۽ ۽ انهن انهن ۽ مٿاهين جهندو ڏٺو
آهي. حقيقت ۽ اهو جهندو ناهي جيڪو وڻ تي لڳل نه
آهي پر جيڪڏهن توهان جهندي جي ڪا تصوير ڏسو ٿا

جنهن ۽ اهو ٿيندو وڌو ويو جي جهنڊو ۽ جي اڳيان پاسي جو جي مزار عمارت. پوءِ توهان کي جهنڊي جي هڪ وڏي ڏاکڻ نظر ايندي جيڪا ڳاڙهي رنگ ۽ آهي.

ميا محبوب عالم صاحب جيڪي نيڪ ماڻهن جا خادم آهن ۽ جن چيو ته جهنڊو وڏي وڻ تي لڳل هو. جنهن وقت سهوان شريف ۽ اهو وڏو وڻ پوکيو ويندو هو ۽ انهن ڏينهن ۽ گهڻيون ۽ گهڻيون ويڪريون نه هيون. ميا صاحب چيو ته سهوان جي نيڪ ماڻهن حضرت لعل شهباز قلندر جي ڳالهه ڪئي جنهن کي اهو وڏو وڻ آندو ويو هو. اتي سندس آگر جي اشاري سان جڏهن اهو وڏو وڻ درياھ جي پاڻي ۽ وهي رهيو هو. اوچتو سندس نظر ان تي ڪري پيو ۽ کيس سندس آگر جي اشاري سان اهو وڻ اتي آندو ويو ۽ هو دفن ٿيل ملڪ ۽

ڪجهه سال اڳ وڻ جي چئني پاسن کان مضبوط حد ٺاهي وئي هئي. ته جيئن ان تاريخي وڻ کي حفاظت ۽ سلامتي ۽ رکي سگهجي. ۽ اتي هو امڪان اهو جي عقيدتمند ٿيندو نقصان اهو وڻ کي چڪي ۽ ان کي ڪٽي وڻ کي انهن جي عقيدت ۽ گهر بتدريج ۽ جي عرصو جو ڪجهه وقت. اهڙو هڪ وڏو جهنڊو ڪهڙي آهي

دنيا جي ڪنهن به ڪنڊ ۽ نه ٿو ملي. ان جا پاڇا سڄي سهوان شريف ۽ موجود آهن.

سيد شاهه حسين (1177 - 1274)، جيڪو لعل

شهباز قلندر جي نالي سان مشهور آهي. (سنڌي :
 قلندر شهباز لعل)، هو هڪ صوفي موجوده دور جا
 بزرگ ۽ مذهبي شاعر پاڪستان ۽ افغانستان. هن
 علائقي ۽ مسلمانن ۽ هندن ٻنهي طرفان احترام ۽
 احترام ڪيو ويندو آهي ڇاڪاڻ ته هن ٻنهي ملڪن
 جي وچ ۾ مذهبي رواداري جي تبليغ ڪئي هئي.
 ايمان. سندس معمول جي ڳاڙهي لباس جي پٺيان
 کيس لال ("ياقوت جي رنگ") سڏيو ويو ۽ "شهباز"
 هڪ عظيم ۽ الاهي روح جي نشاندهي ڪرڻ لاءِ ۽ "
 قلندر" ڇاڪاڻ ته هو هڪ گهمندڙ پاڪ ماڻهو هو.
 روحاني گيت "داما" "دم مست قلندر"، جيڪو 13
 صدي جي هڪ اصل نسخي تي ٻڌل آهي، بزرگ ۽
 سندس تعليمات جي تعريف ڪري ٿو ۽ تازن ڏهاڪن
 ۽ هندستاني برصغير ۽ وڏي بيماني تي مشهور رهيو
 آهي.

لال شهباز قلندر، پُٽ جو ابراهيم ڪبيرالدين،
 هو ۽ پيدا ٿيو ميوند، اڄ جو افغانستان. سندس
 اڀڻ ڏاڏن هئي کان لڏپلاڻ ڪئي بغداد، عراق ۽
 آباد ٿيو مشهد، ايران اڳ حرڪت ڪندڙ جي
 طرف ميوند. هو رهندو هو ڪڏهن غزنويان ۽ غوري
 حڪومت ڪئي ۽ سنڌو علائقو (اڄ جو پنجاب،
 پاڪستان).

رومي جو همعصر، هن مسلم دنيا جو سفر ڪيو ۽
 آباد ٿيو ۽ سيهوڻ، سنڌ هو ڪٿي هو آخرڪار دفن
 ٿيل. اتي 1196ع ۽ سندس سنڌ ۽ موجودگي جو
 ثبوت آهي جڏهن هو پير حاجي اسماعيل پنهور سان
 مليو. پاٽ ۽ سمجهيو وڃي ٿو ته هو سيوهڻ پهتو هو

1251 هجري جي لڳ ڀڳ. اتي هن هڪ مڻنگ هال (خانقاه) قائم ڪيو، فقهي اسلام مدرسي ۽ تعليم ڏني ۽ پنهنجا ڪتاب ميزان السرف لکيا ، ڪسم دؤم ، عقد ۽ زبدہ . لعل شهباز هڪ برهمچاري زندگي گذاري.

۽ ملتان ، هو مليو بهاءُ الدين زڪريا جو جي سهروردي ۽ حڪم، بابا فريدالدين گنج شڪر جو جي چشتيه ۽ سيد جلال الدين بخاري . انهن چئن جي دوستي افسانوي بڻجي وئي، انهن کي چهار يار (فارسي ۽) جي نالي سان سڃاتو ويندو هو . "چار دوست" . ڪجهه مورخن جي مطابق، چئن دوستن سنڌ، پنجاب (موجوده پاڪستان ۽) ۽ هندستان جي ڏکڻ حصي جي مختلف حصن جو دورو ڪيو.

شهباز مذهبن جو هڪ وڏو عالم بڻجي ويو، پشتو ، فارسي ، ترڪي ، عربي ، سنڌي ۽ سنسڪرت سميت ڪيترن ئي ٻولين ۽ رواني سان ڳالهائيندو هو .

هي اهو دور به هو جڏهن بادشاهه غياث الدين بلبن . (حڪومت: 1266-1287) هندستان تي حڪومت ڪئي.

سرپرست ديوتا جي اوتار طور سڃاڻڻ لڳا ، جهوليلال . هن تعلق تي زور مشهور روحاني گيت " دام دم " ذريعي ڏنو ويو هو. مست قلندر جيڪو کيس جهوليلال جي نالي سان سڏيندو هو . وقت سان گڏ، جهوليلال سندس لاءِ هڪ لقب بڻجي ويو آهي ، هندو ۽ مسلمان سنڌين پنهني .

مزار جو لال شہباز قلندر

Interior of the shrine of Lal Shahbaz

Qalandar in Sehwan

لعل شهباز قلندر جي مزار 1356 هجري ۾ تعمير ڪئي وئي هئي ۽ ان کي سنڌي 'ڪشي ٿائلس'، ائيني جي ڪم ۽ سون جي پليٽ ٿيل دروازي سان سينگاريو ويو هو جيڪو سنڌ جي بادشاهه پاران عطيو ڪيو ويو هو. ايران جو شاهه، رضا شاهه بهلوي ۽ پاڪستان جي مرحوم وزيراعظم پاران نصب ڪيل، ذولفقار علي ڀٽو. اندروني حرم تقريبن 100 چورس گز آهي جنهن جي وچ ۾ چانديءَ جي چانو واري قبر آهي، مطابق جي طرف نديم ويگن، ڪٿارو چاندي عطيو ڪيل پاران سردار محبوب علي خان واگن (واگن قبيلي جو سردار) سنگ مرمر جي فرش جي هڪ پاسي تي لڳ ڀڳ 12 انچ اوچي (300 ملي ميٽر) فولڊنگ ڪاٺ جي اسٽينڊ جي قطار آهي، جنهن تي قرآن جي نسخن جو هڪ سٽ آهي. عقيدتمندن جي پڙهڻ لاءِ. ٻئي پاسي، ڀرسان هڪ بندل جو بخور، آهن قطارون جو تيل جا ليمپ روشن ٿيل پاران

عقيدتمند . هزارين عقيدتمند خاص طور تي هر خميس تي مقبري تي ايندا آهن.

(عرس (ساليانو وفات جو ڏينهن)

لال شهباز جو عرس (ساليانو موت) ورسِي)، منعقد ٿيل تي 18 شعبان - مسلم قمرِي ڪئلينڊر جو اٺون مهينو ، سڄي پاڪستان ۾ ٻاهرين ملڪن مان 20 لک کان وڌيڪ حاجين کي گڏ ڪري ٿو. تن

ڏينهن جي دعوت جي هر صبح، سيوهڻ جون تنگ گهٽيون زائرين سان ڀريل هونديون آهن، فقير ۽ عقيدتمند پنهنجو رستو ٺاهي رهيا آهن بزرگ سان رابطو ڪرڻ، خراج تحسین پيش ڪرڻ ۽ انهن جي خواهشن لاءِ ڀڄڻ لاءِ مزار تي ويندا آهن. (ساڻ سومر) ٻئي ڏينهن صبح 6 وڳي کان صبح 8 وڳي تائين گانا گائيندا آهن. اهي هر سال مختلف علائقن مان لوڪ گائڻ وارن (منڊلي) جي ٽولي کي دعوت ڏيندا آهن .

خودکشي بمباري حملو 2017

فيبروري 2017 تي، اسلامي رياست جي 16 خراسان ڌڙي هڪ جي ذميواري قبول ڪئي مزار تي خودکش بمباري جنهن جي نتيجي ۾ 88 ماڻهو مارجي ويا. ٻئي ڏينهن صبح جو، مزار جي سنڀاليندڙ روزاني روايت کي جاري رکيو ته صبح جو 3:30 وڳي مزار جي گهٽي وڃائي ۽ چيو ته هو دهشتگردن کان ڊڄي نه سگهندو ۽ مزار هفتيوار طور تي حملي کان پوءِ شام جو ڌمال ، يا مراقبي ناچ جي تقريب ٻيهر شروع ٿيڻي هئي.

پاڪستاني حڪومت ۽ سيڪيورٽي فورسز فوري طور تي ملڪ ڳير سيڪيورٽي ڪريڪ ڊائون شروع ڪيو، ۽ دعويٰ ڪئي ته ايندڙ ڏينهن تائين 37 شدت پسند مارجي ويا آهن.

□ جي نثر □ شاعري

داما ڊيم مست قلندر

الف قوالي ڪيترن ئي هندستانين پاران ڳايو ويو □
 پاڪستاني ڳائڻا □ موسيقار اهڙا جيئن نور جهان ،
 نديم سرور، استاد نصرت فتح علي خان ، عابده
 پروين ، صابري پائرو ، رونا ليلا ، ودالي پائرو ،
 شنڪر-احسان-لوئي ، ريشمن ، قرة العين بلوچ □ هُو
 يو هني سنگهه . ”لعل ميري پت رکيو استاد فرید اياز
 □/ ابو محمد“ . (ڏسو داما ڊيم مست قلندر) . هي
 نظم هو شروعات □

پاران لکيل امير خسرو ، پوءِ وڌيڪ ترميم ڪئي وئي
 بابا بلهي شاهه . لعل شهباز قلندر ڪي -
 جهوللال ” به سڏيو ويو آهي

جي ختم